

Nieu dubbelt Haerlems lietboeck, ghenaemt den laurier-krans der amoureusen

bron

Nieu dubbelt Haerlems lietboeck, ghesaemt den laurier-krans der amoureusen. Vincent Casteleyn,
Haarlem 1643

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/_nie095nieu01_01/colofon.php

© 2010 dbnl

[Eerste deel]

Arethesaes transformatie,

Voyse: Nova.

ALs Arethusa quam moe
 van de jacht
 Wt het Stephalus wout
 Van Phebus straeltjes
 schier versmacht,
 Socht sy verflaeut laef-
 nis te vinde
 By beeck of bron,
 In 't koel geblaes van Auraes winde,
 Voor d'hit der Son.

Doen vondse een stille water plas
 Heel klaer gelijk Cristael,
 't Geen met groen lommering beset was:
 Set van de wal een van haer voetjes
 In't koele nat,
 En tot haer knietjes gaet sy soetjes
 Tot laevingh wat.

Hier mede so was sy noch niet te vreen
 Ley boogh en pijlen neer,
 Ontgort haer, en treckt uyt haer kleen,
 Sy hangtse weer// aen groene tackjes,
 En trect gants bloot
 In't beeckje neer// speelt, swemt heel swackjes,
 Denckt om geen noot.

Maer laes Nerus dochter hoort een
gedruys
Wt de gront van de beeck,
'tGeen haer vervaerde en baerde kruys,
Sy wiert van schaemt bleeck,
Na de kant vliende// die sy was naest,
Soo haest sy Alpheum wert siende
Vlucht sy verbaest.

Heel naeckt soo looptse gheswind voor
hem heen,
'tGeen meer ontstack zijn brant,
Door 't aensien van haer schoone leen,
Door bos en lant// hy haer na vliende
Door bergh en dal:
Sy steeds zijn schaduw voor haer siende
Tot meer ongeval.

Godin Diana, doet my doch by-stant,
Roept sy al vluchtend voort,
Eer mijn Alpheea brengt tot schant.
Sy wert verhoort, een wolck kom drijven
Die haer bedeckt,
Hy soeckt en roept, hy wil daer blijven
Tot die vertreckt.

Doen wiertse benaut, en van angst heel
besweet
Om dat hy hielt zijn stee,
Sy smelte in haer traentjes heet,
Van lieverlee s'een Fonteyn werde,
Alpheum 't siet,
Verkeert hem weer tot mins volherde
In eenen vliet.

Ist waer of niet?

Van Carlieen,

Stem: Belade.

Carileen
Ay! Wilt u niet verschuylen
In het diepste van het wout,
Maer hoort mijn Nymphie hoort
Ey! maer een woort

Van Cloris, waer op dat ghy u vertrouwt,
 Segh waer heen?
 En vreest ghy niet de kuylen
 Waer de Nimphe-schakers sijn?
 Dat Satyrlijck gebroet,
 Dat geyle goet,
 En schenden so menig soete Nimpheleijn:
 Dus Harderesse
 Keert terwijlje meught,
 Weest geen moordresse
 Van u eyghen leught,
 Maer siet// 't Verdriet,
 'tGeen u genaect: En keert,
 Eer ghy leert
 Hoe Satyrs schaekingh smaect.

Nu 'tgeviel
 Ghy mocht eens loos ontkomen
 Dese Spittekootjes list,
 Door loop of snelle vlucht,
 Of naer gesucht,
 En dat ghy het bosjes naere wegen wist,
 Ach! mijn ziel,
 De tacken van de boomen
 Met haer swaer neerbuygend' lof,
 Daer raeckten dan mijn hart
 V haer verwart,
 Wie sou daer mijn lief, mijn Engel hel-
 pen of?
 Tijgers noch Leeuwen,
 Beeren wreet en stout,
 Die door haer schreeuwen
 Dreunen doen het wout,
 Dat 't lilt, en dilt
 Van batingheen// Wie sagh
 V geklagh// Dan lieve Carileen.

Kom, ey kom,
 En wilt u wreedheyt buygen,
 Al mijn schaepjes schenck ick u,
 Mijn Huysingh en mijn stal,
 Mijn al en al,
 Hoe mooght ghy noch langer Nimpchien
 wesen schuw?

Keert weerom,
 Mijn staf die sal getuyghen
 Hoe u Cloris trou bemint,
 Wanneer u lieve woort
 Sal komen voort,
 En datmen ons zieltjes saem in d'Echte
 bint,
 Als hy sal drucken// Lipjes en de mont,
 Als hy sal plucken
 d'Oorsaeck van zijn wont,
 Ick weet// Met leet
 Ghy seggen soud wat mocht, Onbedocht
 Ick vluchten dus in't wout.

Ach sy keert,
 Nu is mijn staf bepeerelt:
 Cloris loopt u lief te moet,
 Mijn hertje wert verheught,
 En springht van vreught,
 Mijn zieltje gevoelt het aldersoetste soet,
 Nu braveert, Mijn min de gantse weerelt
 la den hemel lacht my toe,
 Mijn soete Carileen,
 Mijn eenighst een,
 Ick weet nau wat ick door groote blijd-
 schap doe,
 Laet ick u lipjes// Aengename maeght
 Drucken haer tipjes,
 Nu't de Goon behaeght,
 En ghy// Doet vry// Al wat u lust,
 Gy moet// Nu soo soet
 Van Cloris sijn gekust.

Suye wint
 Komt met u swoele waessem,
 Aura ey komt met u koelt,
 Want uyt mijn liefjes licht, en aengesicht
 Een beeckje van sweet en heete traenen
 spoelt,
 Herders kint,
 V hartje snackt naer Aessem,
 Rust hier onder 'tgeurich blos,
 Hoe swoeght u lieve Borst?
 Ach dat ick dorst

'k Ontreegh u mijn lief tot aen de middel
 los,
 Rust op de kruytjes, Of in Cloris schoot
 Strengelt u tuytjes
 Nu met Roofjes root,
 Op dat, Geen blat
 Vws Kranselijcn omvlecht,
 Voor in d'Echt
 Ghy Cloris Bruyd sult zijn.

[Als Coridon sagh aen de rey// om de mey]

Stemme: Nova.

ALs Coridon sagh aen de rey// om de mey
 Elck Harder met een Harderin// naer zijn sin
 Geschaeckelt, so speelt hy een liet// op sijn riet:
 Daer 't meysjen op songh, En 't knaepjen op sprongh
 Al onder de linde-boom, Schoon om de kroon.

Doch Eer'kje dat ghy aen de rey// om de mey
 Gaet speelen al sonder my// aen u sy,
 't Was immers soo niet geseyt// lichte meyt,
 Maer Eer'kje 'tis wel, Ick sweer u ick sel;
 Siet dat is nu even veel, En ick speel.

Moy benje, ja sonder gelijk// en oock rijck,
 Wel gunstigh aen die je bemint// maer je bint
 Soo deughdigh niet alsje wel schijnt// ick bevijnt,
 Gy speelt met mijn hart/ En spot met mijn smart,
 Maer dencket mijn by, dit u val wesen sal.

Als Coridon 't liedjen had uyt// sijn geluyt
 Begaf hem een droevige sucht// in de lucht,
 Doe steenden en weenden de leught// om sijn deught,
 Doch Eerickjen achte// belofte noch klachte,
 Soo licht is de liefde verdreyt// met de meyt.

Van Amarilli.

Stem: Amarille mia bella, &c.

AMarilli mijn schoone,
 Mijn 's hartsen lieven lust,
 Gy kond bevinde
 Dat ick ben u beminde,
 Gelooft het vry,
 Maer komt u vrees bespringen,
 Wilt doch dees Pijlen dwingen:
 Opent mijn hert, geschreve sult gy vinden
 Amarilli, Amarilli, Amarilli, mijn
 beminde.

Van Poliphemus

Voys: Marguerite, vn petite, belle, &c.

Poliphemus aen de stranden
 Voelde branden
 Zijn wreed hert in heete Min:
 Met een Seyssen hy hem scheerde,
 En hy keerde
 Met sijn een oogh t'zeewaert in.

Seuen mael sach hy rondsomme,
 Is geklomme
 Op een hooge Rots aen zee,
 Daer hy op sijn Ruys-pijp neurde
 Hoe hy treurde
 Om sijn Nimphie Calathe.

Galathe (heeft hy gesonghen)
 Sal den longhen
 Poliphemus noyt zijn brant
 Met u water Nymph verkoelen?
 Moet ick voelen
 Hoe den Ethna mijn vermant.

Galathea komt wat nader,
 Siet mijn Vader
 Is een Zee godt onbevreesst,
 Voor lupijn noch voor zijn donder
 (Ist geen wonder?)
 Ben ick nooyt vervaert gheweest.

Galathee braveert de werelt,
 Geen bepeerelt
 Is soo eel noch ghy lupijn,
 Sy is bloosender als flora,
 Trots Aurora,
 Klaerder als een Kristalijn.

Wt u ooghjes (pragonne)
 Haelt de sonne
 Zijne schijnsel die hy geeft,
 Ghy verdooft de silvre mane,
 Ia Diane
 By u schoonheyt niet en heeft.

Dies mijn schoone Galathea
 Ooght mijn Vee na,
 't Geen de Ciclopsbergen deekt.
 En mijn knods bedwingt de landen
 Met de stranden,
 Soo wijt als ons lantschap streckt

Ick heb o! Goddin vol waerden,
 In mijn Gaerden
 Al de vruchten Pominee,
 Daer ick op mijn Fluyt sal speelen,
 Ende queelen
 Aenghenamer dan Orphee.

Ghy segt ick heb maer een ooge,
 Siet om hooge
 Phebus heefter oock maer een,
 Sonder d'welck dat Aert en Hemel
 Noch 'tgewemel
 Van de sterren noyt en scheen.

Nooyt hielt hy zijn Oogh in 't
 westen,
 Maer ten lesten
 Keerden hy hem rasend om,
 Om zijn Galathees beminde
 Te verslinde,
 Gaf een yselijcke brom.

Door dit gruwelijck naer-boot-
 sen,
 Spleet de Rootsen
 Van den bergh Ethna heel,
 Galathea teegh aen 't vluchten,
 Doch haer suchten

Was tot Achis achterdeel.

C. Stribee.

Toscanus en Clorinde

Voyse: Nova.

Hier by dit Beeckje en Lindebomen
Sal mijn Toscanus mijn Hardertje
komen,
Dies wil ick hem in dese koelt verbeyden
Terwijl mijn grage lammertjes weyden.

Ach frisse lommer bedoude blaedjes,
Geurighe Blomtjes, begraef de paedjes,
Of ick u sie, ghy kond mijn leughdigh
leven
Sonder Toscanus geen vreugde geven.

Daer toe dus vroegh het tierelieren?
 Staect doch u singen ey vrolijcke dieren
 Tot dat hy komt my soet en lieflic strelen
 Wilt dan u blijde deuntjes vry queelen.

En als hy my met kruytjes en bloemen
 Cierelijck kroon en ziertje komt noemen,
 Schilt dan vry uyt op dese hooge Linde
Toscanus (wt liefd) vereent met *Clorinde*.

Waerom of hy dus lang mag vertoeven?
 Dit eenich wachten my gaet bedroeven:
 Doch sie ic recht so komt hy ginder treden
 Nu ist verlangend hertje te vreden.

[Cameniertje, Cameniertje]

***Stem: Macreau cruel persone.
 Ou Chiambriere, &c.***

Cameniertje, Cameniertje,
 Gaet eens uyt en komt strack weer,
 Segt mijn Heer den Advocate
 Dat mijn man is uyt der stee,
 Ouy, ouy, o ia, o ia, Chiambriere,
 Chiambriere, Chiambriere, veniza.

'tCameniertje sonder langh beyen
 Heeft haer huycjken aen gedaen,
 Om haer luffrou te gevleyen
 Is na d'Advocaet gegaen, Oui, oui, etc.

Als sy quam al voor de deur
 Sy trock soo lustigh aen de schel,
 Den Advocaet quam selver veur,
 Hy leydese boven op zijn Cel, Ouy, etc.

Mijn Heer mijn vrou die doetje seggen
 Dat haer man is veer van Huys,
 En ofje t'avond wilt by haer legghen,
 Anders raeckt sy in confuys, Ouy, etc.

Dat en is van geenen node
 Dat ick ga soo veer van Huys,
 'k Ly mijn nu wel met mijn bode,
 Laet u vrou vry in confuys,
 Ouy, ouy, o ia, o ia, Chiambriere, Ec.
 O pailliardise.

Liedt, Van Garint,

Op de wijze: *Carinel, vou est tresvenimeux.*

ALs Garint zijn oogjes open dee
 Rees hy soetjes op van het Bedt,
 En hy trat na de Zee,
 Wiens grondelose diep, hem riep
 Soo't scheen, door 't ruysichende geluyt
 Garint hier is u Bruyd, te been,
 Want soo sy u nu derft, sy sterft.

Ongerust doorloopt hy 't lage Lant,
 Tot de schore duyn, van wiens top hy
 weer daelt na de strant,
 Doch straks ontmoeten hem, een stem,
 Die sey, Garint ick ben in noot,
 Komt helpt my eer de doot, ons schey,
 Want soo ick u meer derf, ick sterf.

Soo verbaest doorsiet hy't golve velt
 'tWelck de harde wint, en de storm hadt
 beroert en ontstelt,
 En sagh omtrent een klip, een schip
 In ly, waer in zijn Liefje bad
 Garinter komt doch rad, by my,
 Want soo ick u nu derf, ick sterf.

Als hy sagh dit nakend ongeval,
 Roeyt hy onvertsaeght met een sloep

Na haer toe van de wal,
 In spijt der golven kracht, hy bracht
 Aen strant, zijn half verdroncken vreugt,
 Die sey slijt nu u leugt, te lant,
 Want soo ick u meer derf, ick sterf.

Ach mijn lief, antwoorde Galathee,
 Noch de harde wint, noch de vloet, noch
 de klip, noch mijn wee,
 Verflieten uyt mijn sin, geen min
 Die steeds, mijn redens breyn verteert,
 Die stem ick u begeert, gereeds,
 Want soo ick hier derf, ick sterf.

Veerder.

[Komt weemoedige tranen]

Stem: *Amarilli mia bella.*

KOmt weemoedige tranen,
 O trouwe Compagnie
 Van mijn ellende,
 Stort en vloeyt sonder ende,
 Droevige stem vercraft nu mijn gedachten
 Met ontallijcke klachten,
 Troosteloos suchten, barst uyt de grond
 mijns harten,
 En getuyge, En etc.van mijn smarten.

Waer helaes wat ick segge,
 Mijn lichaem kan niet meer suchten noch
 klagen,
 Noch geen schreyen verdragen:
 Mijn aedren die in't minnevier verdrogen
 Weyg'ren 't nat in mijn oogen,
 't Flau kloppent herte en geestelose longe
 Die begeben, etc. my mijn tonge.

Coridon weest te vreden,
 So vlammen sonder lucht
 En groote vuyren
 In't beslooten niet duyren,
 So uwen brant zijn hitte niet kan uyten,
 Ofte roocken van buyten,
 (Spijt al de minne) dan sullen u begeben
 Beyd' de liefde, etc. en leven.

Droom-Liedt van Laura,***Op de vvyse: Pour le maladie mon ceur, i'ay receu, etc.***

LAura sat lest aen de beeck
 Ondert schau van Elfe bomen
 Sachjes sy in't water keeck,
 Is daer na in slaep gekomen,
 En begost heel soet te dromen
 Van de liefde van de min,
 Slapend is sy neer gezegen,
 Met haer boesem los ontregen
 Lagh mijn schoone Veld-godin.

Wijl sy daer alleenigh sat,
 Ghinck ick neder by haer sitten,
 Mits ick na haer borsjes vat
 Roep mijn Laura wat is ditte?
 Ach mijn boesem brant van hitte,
 Hier mee zijgt sy weder neer,
 En begint opnieuw te dromen,
 Sooje wilt soo mengje komen,
 Neen o neen, het krenckt mijn eer.

Mits neem ic een hant vol groen
 'tGeen doormengelt was met rosen,
 Laura riep wat wilje doen?
 Ick begin van schaemd te blosen:
 Daer gaet sy een luchte losen,
 Valt weer soetjes neer in't gras,
 Och ick ben door droom bedrogen
 (Riep sy met beslooten oogen)
 'kMeende ic sonder maegdom was.

*I.H.Krul.****Stamer-deuntje,******Stemme: Assure moy de vostre Amour, &c.***

DE de de de duysent hael de Meer,
 Be be be begeeftse mijn nu weer.
 Le le le le lestmael vond ick haer
 Boe boe boerten met een Hagenaeer.
 No no no non ist weer aen 'tselve spul,
 Beu beu beurt het weer ick wort schier dul.
 So so somstijt schijnt het dat haer hart
 Wa wa was door liefd op my verwart,
 Ma ma maer wanneer sy van mijn is
 Lo lo loopt sy 'tMaegde paedje mis.
 Sie sie siet ick sweert die loose pry
 'tSa 'tsa 'tsal haer rouwen laetse my
 Ho ho ho ho holla Rosemond:
 So so soujet doen? ey wat een kond.
 Da da dat komt nymmermeer in my,

Die die dies ick u als vooren vry.
La la laet dan Tijtir noch sijn min
Ne ne niet verderven (ach Godin.)

Gesangh,**Stemme: Nova.**

OU alles vous bon Compangion?
 Wilse vous geven een Potte bier?
 Ons weet d'Englies bier is bon,
 Pour drie stuver, 'tis te dier,
 Bon faro maeck couragie,
 Ick drinckse sonder leet,
 Bon faro dat ick sweet,
 Het is pour drinck en eet, bon potagie.

Wilse vous mee al na die mart?
 Ons sel kijck een wonder spel,
 Van lean Pottagie drollich part,
 Luycker wael vous kense wel,
 Hy stel een groot stellagie:
 Hy koocht soo datse sweet,
 Die vier die brant soo heet,
 Hy roerte al in de keet, bon potagie.

O! sijn roode salf is goet
 Pour un nieu gehoude wont,
 Als vous maer uytijnsde die bloet,
 En pour die sinckingh in de mont,
 Strijcke aen u visage,
 Aen alle bey jou kaeck,
 In slaep, dan komt die vaeck:
 O! meester lannis maeck, bon potagie.

Sy is goet pour die verbrant,
 De groen salf, ons heb gesie
 Als vous heb verbrant jou hant,
 Pour die meysje brant haer knie,
 Pour kack-hiel en krauwagie,
 En pour meer andere dinge,
 Dees genees sonderlinghe,
 lannis maeck wonderlinge, bon potagie.

Ons mach die potagie oock,
 Speck gekoockt met die warmoes,
 Soete Koe-melck brocke met Loock,
 Neems daer van een volle kroes,
 Hy smaeck bet dan fromage,
 Van die Hollant propijs,
 Een Hoen ekoockt met Rijs,
 Savoyen met Saucijs, bon potagie
 Fin.

Liedt van Faustina,

Stem: Flucher Beuwren misz ihr, et.

ALs Faustina in de min
 Van een Prince wiert bestreden,
 Heeft de kuyse Herderin
 Lust bedwongen door de reden,
 Sy (om minne aen gebeden
 Op beloft van eer en trou,
 Om te zijn een Princen Vrouw)
 Heeft door reyne kuysheys wet
 Princen minne af geset.

Vw' o! maeghdelijck geslacht
 Tot een voorbeeld om te leeren,
 Dat ghy door der deughden kracht
 Minne-lust moet tegen weeren,
 Schoon dat minnaers Eden sweeren,
 Trou (na mins genot) te zijn,
 longhe maeghden leer van mijn
 Minne Eden licht gelooft
 Meenigh Maeghd haer kuysheyt rooft.

Schoon dat u een Minnaer vrijt
 Groot van rijckdom en vermogen,
 Ghy van lage afkomst zijt,
 En in kleynheyt op getoghen,
 Wilt hem efter niet gedogen
 Dat hij in zijn minne gaet
 Verder als het deughd toe-laet,
 Leer hier dat ghy longhe Maeght
 Sorge voor u kuysheyd draeght.

Leer hier aen een Herderin,
 Geyle lusten tegen strijen,
 Schuwt de Minnaers die om min
 Meerder als uyt liefde vrijen,
 Wilt o longhe Maeghden mijen
 Minne-stricken, Minnaers reen,
 Minnaers smeecken en gebeen,
 Schuwt in't vrijen 'tminne soet
 Buyten suycker, binnen roet.

Air du court.**Stem: Phillis liet haer Bytertjes weyden.**

T Irsis au bord de la Seine,
 Disoit a Siluia vn iour
 Au secours belle inhumaine,
 Inhumaine, inhumaine,
 le brusle d'Amour.

Mais plus dure qu'une Roche,
 Siluia luy repartit
 Voyla leau, qui & cy proche
 Cy proche, cy proche
 Pource garantir.

Puis que tu le veux Silvie
 le vay au fond de cest eau,
 Mettre mon Ame & ma vie
 Et ma vie, & ma vie
 Au dangier de l'Eau.

Cest ton obiect & tes peines
 Qu'il te foudra supporter,
 Les Rivieres sont certaines,
 Certaines, certaines,
 Pour te lamenter.

Quoy tu te ris de ma peine,
 Au beau millieu de cest eau,
 le vay dedans l'eau de Seyne,
 De Seyne, de Seyne,
 Faire mon tombeau.

Plure tans quettu retourne
 Dans les abismes iadis,
 Et mon Amour ne se iourne
 Se iourne, se iourne
 Pour ton Paradis.

Iamais ais dans le Seyn de londe
 Mon feu ne peut s'appaiser,
 Plutost aux meruellies du monde,
 Du monde, du monde,
 N'aime qu'un baiser.

Baise donc ces pres humides
 Qu'il aube embellist de Fleurs,
 Dans les ruisseaux, liquides
 Liquides, liquides
 Tous semes de Fleurs.

Quand son grand cruellite
 Mon Ame donnast necessite,
 Tous mon tristes i'a bandonne,
 Pourquoi ie encor lamente.

[Lief, ach! soete Harderinne]

Stemme : Lichtvaerdighe Kittel-minne, &c.

Lief, ach! soete Harderinne,
Afgodesje van mijn Ziel,
Dien ick als mijn hert beminne,
Soetert die my wel beviel:
Moet ick steeds draghen,
Moet ick steeds draghen,

U ongemeene wrevelheden,
Schoon mijn leden, tot u treden
In oetmoet, vaeck alle dagen.

Segt my schoonste van de reye
Waerom ghy mijn soo veracht?
Laet mijn bidde, laet mijn schreye
Op u hebben soo veel kracht
Dat ick mach horen, dat ick mach horen
Wat my mis-staet, en niet naer u sin is,
Maer dat is, ach Godin ist
Dat gy't doet, siet ick sal't spooren.

Stadigh naer u soet gebieden
Al mijn fauten af te gaen:
Wilt dan niet meer voor my vlieden,
Hartje blijft een weynich staen,
Laet dees u Harder, laet dees u Harder
Niet meer door Bos, noch berg en dalen
Treurigh dwalen,
Maer onthaelt hem liever sacht,
Soo raeckt hy varder.

[Als Boer-voetje speelt met zijn pijpje]

Stemme: *Van de Mooren-dans.*

Als Boer-voetje speelt met zijn pijpje
in't dal

Dan singen, en springen,
 De Satyrtjes al:
 De Boompjes int wilt, 't Gants hofje dat dritt
 En dreunt door het liefelick nageschal.
 Het riet daer wel eertijts Syringa in sat
 Staet levent, en bevent
 En schut als een blad,
 Iae swiert heen en weer, gelijkken een veer
 Daer 'twoelende wintje maer even aen vat.

Dit wilde d'Arcadise Nimphen eens sien
 Wat wonder dat onder
 Dit spelen mocht schien:
 Dat langes 't geboomt, Het Beeckjes gestroomt
 Haer bruysende golfjes quamen vlien.

Dus quamen sy't Bosje ten ende gegaen,
 En liepen, iae riepen
 De Satyrtjes aen,
 Dit geyle gebroet, Licht haestigh de voet
 En namen de Harderinnen gevaen.

Daer waren doen laci, de Nimphen in noot,
 Sy lilden, en trilden
 Ia sagen als doot,
 Sy riepen: och, och! Maer 't loose gedroch
 Die hebben haer poesele Leden ontbloot.

Terwijljen dat Pan vast schatert en lacht
 Soo songhen, en spronghen
 Dit Geyte-geslacht,
 Iae deden in 't velt, Daer 't meeste geweld:
 En hebben d'onnoosle Nymphjes verkracht.

Dit hebben d'Herders van d'Echo gehoord
 Wiens herten met smerten
 Soo waren verstoort:
 Dat yeder een Eedt, Voor Iupiter deedt,
 Te wreken, of alle te zijn vermoort.

Dus vielen sy op de Roovertjes aen,
 Begonden int ronde
 Met kneppels te slaen:
 Met Schop en met Spa, En riepen Sa, sa,
 Hey Satyrs wat hebje ons Nimphen gedaen.

De Splittekoots namen wel haestigh de vlucht
 Maer lachten, en dachten
 Op sulcken klucht,

De Herders verbaest, Die vanden wel haest
Haer Liefjes, maer waren in groot gesucht.

Daer wasset (och lacy) een droevigen tijdt,
Sy knersten, en parsten
Haer tranen van spijt,
Doch hebben uyt lust, Haer Nimphen gekust
Maer vele die waeren haer maegdom quijt.

[Harderinne]

Voys: Basette Bronchorst.

Harderinne,
Roemwaerde bloem der vrouwen,
Pronckje van ons tijt,
Veldgodinne, hoe lang sult gy my houwen
In desen strijt?
Segt wanneer, sult gy u gunst my bien?
Dat eens mijn klagen, en stadich jaghen
V mach behagen,
Godinne ach! wanneer, wanneer, wanneer,
Ach wanneer sal't eens geschien?
Ach Lerinde, hoe lang ist wel geleden
Dat wy te saem, In dees Linde
Wt liefd met vreughde sneden
Ons beyder naem?
Godin dit is, de plaets daer wy wel eer
Veel duysent kusjes, en soete lusjes, ghe-
heel gerusjes
Genoten, maer die vreughd, die vreugd,
die vreugd
Ach die vreugd leyd nu ter neer.
Kan mijn lijden
Mijn onverdiende plagen,
Mijn swaer verdriet
V verblijden?
Soo is mijn treurigh klagen
Geheel om niet,
Is mijn doot, mijn sterven u gerief?
Kan ick u sinnen, door stadich minnen,
Niet eens verwinnen?
Soo segh ick u adieu, adieu, adieu,
Ach! adieu mijn liefste lief.

Philanders klachte,

Voys:Als Tytir bieden wou, &c.

*B*Edroefde Harder siet
 Hoe komt dat Laura vliet?
 Ick vind mijn Nymphie niet
 In dees Bosschagie:
 Ick heb hier langh vertoeft,
 Mijn treurigh hert bedroeft,
 't Welck nu wel troost behoeft
 Voor sijn quellagie,
 So komt en wilt my eens verblyden
 Soo stel ick alle druck ter zijden.

Heb ick, o soete meyd
 V schaepkens niet geweyd?
 Ia selfs u stal bereyd
 Voor 'swinters vlagen,
 Op dat de koude snee
 En de loos winter mee
 V sacht gewolde vee
 Niet souden plagen?
 Nu gaet gy Laura voor my vluchten
 En doet mijn aen dees ongenuchten.

Is dit dan mijnen loon?
 Of wilt g' (acht ick u schoon)
 V trouwen harder do'on?
 Ey keert u sinnen,
 Had ick u dit betrouwt
 Dat ghy Philander sout
 Dus maken 'thart benout
 Door ontrou minne,
 Dien ic mijn trouwe swoer voor desen
 Maer mi niet ontrou heb bewesen.

Ghy gelooft nijders quaet,
 En steund op vrienden raet,
 Die met een valsch gelaet
 V d'oogen blinde,
 Om dat u schaepkens zijn
 Wat meerder dan de mijn,
 Moet ick helaes met pijn
 Onder dees Linde
 Mijn lammertjes al eenich voede,
 Daer ander niet vreugd hun beesjes
 hoede.

Princesse, voor het slot
 De saeck beveel ick Godt,
 En hout niet meer de spot
 Met andre Knaepjes,
 Dit is de leste groet
 Dien ic Philander doet,
 Gaet soeckt een lompen bloet,

Ick sal mijn schaepjes
By een soet Nymphie gaen beste-
den,
Die met mijn Schaepjes sal zijn
te vreden.

*Kiest Philander
Nu een ander,
Lauraes klacht
Wort licht veracht.*

Qui veult tu?

Een ander op de selve Wyse.

SOo ras als Phillis sagh
Dat Tijtir goeden dagh
Haer bood met soet gelagh,
Begost te queelen
En socht met soet geleyd
Door al haer soetigheyd

Min-Lachende geschreyd
 Sijn hart te steelen:
 Want sy van Daphnis was verlaten
 Ging in het velt by Tijtir praten.

Tijtir heeft haer verstaen,
 En was met liefd belaeen,
 Maer dorst niet vorder gaen,
 Begost te sinnen
 Dat hy met Cloris stont
 In liefdens soet verbont,
 Ens had hem 'twit gesont
 Van weder minnen,
 Maer door 't ghelonck van Phillis
 ooghen
 Is Tijtir op het lest bedroghen.

Nu Tijtir was verselt
 Met al zijn vee in't velt,
 En had zijn sin gestelt
 Op Phillis liefde,
 Maer dacht in zijn gemoet
 Waer Cloris hem mee voet,
 En met wat suycker soet
 Sy hem geriefde,
 Liet Phillis voor een ander wesen,
 Koos Cloris voor zijn uytgelesen.

Doen Phillis sach de spijt,
 Heeft sy haer niet verblijt,
 Dat sy haer soete tijt
 Soo had versleten,
 Om Tijtirs soete sin
 (Maer dat tot kleyn gewin)
 Te trecken tot haer min,
 Maer heel vergeten,
 Heeft Tijtir door zijn geylig spreken,
 Ghemaect dat Phillis 't hert moet
 breken.

Dus Phillis wat ghy klaeght
 Het Tijtir niet behaegt:
 Daerom verfoeyt u graecht
 En houdt u laechjes,
 Want Daphnis had gy mee
 Ontstelt gelijk de zee,
 Maer doe hy u vond ree
 Ontsey u graechies,
 Doen ging hy schielick van u vluch-
 ten,
 En hy vloot heen, liet Phillis such-
 ten.

Harders Gesangh, tusschen Damon en Florida,

Stemme: *O Lard, par quelque auonture, &c.*

Damon.

FLorida so het wesen mach,
Ick kom u doen een droef geklag
Van mijn verdrietigh minnen:
Ick hebbet u fiere Maeght
Soo menichmael ghevraeght:

Maer noyt niet kennen winnen.

Florida.

Wat komt van klagen als verdriet?
 V klagen Damon en gelter niet,
 Noch oock u soete queelen,
 Ick ben niet die ick eertijts was
 Doen ick int groene Gras
 Ginck ombecommert speelen.

D.

Florida wat is dat gheseyt,
 Is mijn soo grooten druck bereyt
 Dat mijn dat sal ghebeuren?
 Ach doen ick leste Tirses sagh,
 Hoe hy ontrent u zijde lagh,
 Mocht ick met reden treuren.

F.

lae Tirses vrient dat is de man
 Die mijn al wel vermaken kan,
 Hy is mijn eyghen leven:
 Ick heb hem lest mijn eyghen hant
 Al tot een onderpant,
 Met Vrienden raet ghegheven.

D.

Ach! ach! wat voor een ongeluck
 Och! och wat voor een sware druck
 Komt my nu nederstorten,
 Och of eens de felle doot
 In desen mijnen hooghen noot,
 Mijn leven wou verkorten.

F.

Damon en treurt daerom so niet
 Dat u gebeurt is meer gheschiet,
 V druck sal haest versoeten,
 So ghy maer eens een nieuwe maegt
 Die u Ziel behaeght,
 Uyt liefde gaet begroeten.

D.

Florida al is het soo gheschiet
 En scheyt daerom soo van ons niet
 Maer hoort my noch eens spreken,
 Misschien sla u een braver quant
 Al met een soeten nieuwen brant
 Een liever vuur ontsteeken.

F.

Ach *neen* dat waer voor mijn *geen* eer
Een Bruyt en is *gheen* Vrijster meer,
Sy mach *gheen* longmans spreken,
Als eens het la woort is *ghe*seyt

Dan is de knoop soo vast gheleyt
Die niet en is te breken.

D.

En offer dan een schoonder quam
Die hooger en rijcker was van stam
Sout ghy hem niet ontfanghen?

F.

Ey neen ic heb mijn harten wensch
En my en sal gheen aertsche Mensch
Na schoonder doen verlanghen.

Hem die ick eens mijn trouwe gaf
Dien blijf ick trouw tot in het graf:
Dies stremt u loose treken.
Mijn ooghen sal noyt elders gaen
En ick en wil voortaan,
Gheen linckers hooren spreken.

D.

Sijn wij nu linckers soete maegt
Ons praet heeft u wel eer behaeght,
Waerom soo trots ghesproken,
Ten woort noch eer mijn hartje sluyt,

F.

Neen neen, ey wegh ic ben de bruyt
V praet dient afghebroken.

Wanneer de liefde is geset,
En treet tot op het echte bet,
Dan macht niet anders wesen,
De trouw dat is een reyn verbont,
Hy staet in mijn gegront,
Voor al mijn gantsche leven.

Om my en dient niet meer gedocht,
't Vleysch dat ghy siet dat is ver-
kocht,
Ten kan u niet gewerden,
Gaet daerje vryen meught,
En soeckt daer u gheneught,
Voor mijn ick salt wel harder.

[Soo, soo, soo, soo dat mag ic verdragen]

Stemme: Safiste bien est possible, etc.

SOo, soo, soo, soo dat mag ic verdragen
Slaept inde nacht, en vryd maer by
daghen,

Datmen niet siet en is geen eer,
Laetseme gaen het is moy weer.

Clorisje doetet, seker ick raetje,
Tijtir is immers soo geestigen maetje,
Smijt doch zijn gonsjes niet al te veer,
Laetseme gaen het is moy weer.

Weest wat gemeen in lachen en praten
En al wat vreugd, en deugde toe-laten,
Kus onderwijlen ten doet geen seer,
Laetseme gaen het is moy weer.

Strengelt u herten en sinnen te samen
Smelt in den anderen bey u naemen,
Geeft hen het lae, want 'tis sijn begeer,
Laetseme gaen het is moy weer.

Soo sullen wy gelijckerhant singen,
En doen ons stem de Bossen doordringen,
Cloris is vrou, en Tijtir is Heer, La, etc.

Eyndelingh sullen wy u dan wenschen
(Even als twee vereenigde menschen)
Heyl en vermaeck. wat wilje doch meer?
Laetseme gaen het is moy weer.

Phillis en Philander,

Stem: Gratieuse Veldgodinne, Die in, etc.

PHillis quam Philander tegen
Met haer schaepjes, en zijn vee,
In de groen begraesde wegen,
Niet veer van de blaeuwe zee:
Phillis (seyd hy) Phillis bly
Rust een weynigh hier by my.

Siet ghy niet de avondsterre
 Hier Philander voor u staen?
 En mijn kudde vry wat verre,
 Die niet licht zijn te begaen,
 Dus soo is het nu geen tijt
 Dat ghy my soo lastigh zijt.

Hesp'rus sal ons niet meer quellen,
 'tIs een uer te vroegh van dagh;
 Wie sal dan mijn schaepjes tellen?
 Phillis ick't niet doen en mach:
 Komt mijn Phillis en besiet
 Hier mijn groen drie stemmich riet.

Als ick hier u sal blijven
 By dit water-beeckje koel,
 Wie sal dan mijn kudde drijven,
 En doen wachten voor de Poel
 Daer soo meenich Geytje drenckt,
 Dat soo meenich Lammetje krenckt?

Phillis ick sal 't Vee verbruggen,
 Laet u yd'le vreesse staen,
 Vry voor Byen en voor Muggen,
 Die haer groot torment doen aen,
 En vry voor dat water-gier,
 Dat daer schend soo meenich dier.

Als ons dan komt overvallen
 De voor-bode van de nacht,
 Wie sou dan mijn schaepjes stallen?
 Phillis ick met al mijn macht,
 Set u Phillis in dit dal,
 Hoort wat ick u seggen sal.

'tIs geleden twaelf maenden
 Dat ick Phillis u eerst sagh,
 By veel Harderinnen staenden,
 In het kriecken van den dagh,
 Op het kantje van een beeck,
 Daer ghy saeghd dat u geleeck.

Niet verciert met gout of zijde
 Als de steedse dochters doen,
 Maer gelijk in somers tijde
 D'Harderinetjes in't groen,
 Dan met roosjes, dan met kruyt,
 'tWelck den soeten tijt beduyt.

Dus 'ken weet niet wat van binnen
 Mijn ionck herders hert door-wont,
 En ick ben vol duysent sinnen,
 Dootlijck sonder doot gewont,
 Sinneloose sinnelijckheyd,
 Minneloose minnelijckheyd.

Och! wat mocht ghy doch beginnen?
 Phillis dat soo iongen lam
 Dat en heeft noch hert, noch sinnen,
 't Kent geen Oye nyt een Ram,
 Dat zijn eerste gras betreet,
 En niet dan van weyden weet.

Phillis sal mijn leeren saeyen,
 Phillis is mijn eerste gras,
 Phillis sal mijn leeren maeyen
 't Geen dat by my noyt en was,
 Dan sal Phillis en haer buyr
 Samen dorssen in een schuyr.

['t Schijnt dat mijn ziertje zijn adem wil geven]

Vois: Nu sich ondanckbaer toon, &c.

't SCHijnt dat mijn ziertje zijn adem wil geven
 Door het genieten van bittere smaet,
 Want hoe ick sucht, of klaegh al mijn leven,
 En soeck te krijgen een vrolijck gelaet,
 Van mijne Nimphe, door veel soetigheyd,
 Soo set 'seen Trony als yemant die schreyd,
 Wie kan dus leven in vreugden op aert
 Door dese wreedheyd? Die geen liefde baert.

Geef ick een lonckje, om daer door te krijgen
 't Geene mocht strecken tot lieflijck vermaeck,
 Sy sluyt haer oogjes, en doet niet dan swijgen,
 Kijven en gnorren als ickse genaeck,
 Geef ick een kusjen aen Lipjes en mont,
 Met vinnich krabben betaelt sy terstont,
 't Is best gescheyden van dit gortigh dier,
 Als altijd hertseer in plaets van pleysier.

Ick laet dan varen dit soetelijck minnen,
 Dat wel voor desen het hoofd heeft verwart,
 En sal 't slechts onder mijn kousebant binnen,
 Soo staet de swaergheyt niet eens aen 't hart,
 Is sy wat spijghich ick goyt in de wint,
 En hout voor rasen wat se meer begint,
 Dit is dan reys-gelt voor't lebbige vleys
 Een kap met bellen, 'tfatsoen na den eys.

[Dooft nu u strale bleecke Maen]***Voys: Florida, soo het wesen mach.***

DOoft nu u strale bleecke Maen,
 Dat ick mijn lief mach spreecke gaen,
 Als trouwe minnaers plegen,
 Op dat mijn niemant niet, Beluyster of bespiet,
 Seecker in't vryen siet, Is veel verdriet geleghen.

Ick stort mijn tranen in u stoep,
 Ick ween, ick sucht, ick karm, ick roep,
 Maer ghy laet mijn in't lijden,
 Och daer de vryery, Maet komt van d'eene zy,
 Daer is het soet gevry, Niet als een bitter strijden.

Nu 'sHemels oogh is af gedeelt,
 En Morphus met de Geesten speelt,
 Och wat doet u nu vreesen?
 De klappaert niet vermoet, 'tgeen nu de minnaer doet
 Dus bid ic minphe soet, Rijst op magt immers wesen.

Seght eens wanneer dee ick u leet,
 Waerom toont ghy u dan soo wreet?
 Ghy sult het u beklaghen,
 'k Sal kloppen dat het dreunt, En sien eens wie hier weunt
 Het quaetste datje keunt, mijn door het recht verjagen.

[Wie loopt hier door de deur en swiert]***Antwoort op de selve Voys.***

Wie loopt hier door de deur en swiert,
 En roept, en klopt en raest en tiert?
 Vergeefs is u verlangen,
 Mijn veynsters en mijn deur
 Daer zijn de grendels veur, longman na dat ick speur
 Heeft u den dronck bevanghen.

Gy segt dat ick de liefste ben,
 Daer ick nochtans u niet en ken,
 Maer twijffel aen u reden,
 longhman ghy zijt verkeert,
 Dus hoe ghy lamenteert, Het geen dat ghy begeert
 Werdt nooyt by mijn geleden.

Hout maet in't geen dat ghy versoekt,
 Eer ghy u dwaes bestaen vervloect,
 Men siet het meer gebeuren,
 Die met een droncken hoofd
 Sijn 'sanderdaeghs berooft,
 Van vreugde afgeslooft, Vol bitterleet en treuren.

Ghy schijnt te branden voor de min,

En soeckt met loosheyt soo mijn sin
Te krijgen door u smeecken, Ioncman zijt gy so graeg
So komt spreeckt mijn by daegh,
Dan sal ic op u vraeg, Met raet van vrienden spreken.

Nu is het al bont, en het sinne-mallen.

Van Rosemond,**Voys: Leonore.**

ROsemond hoort ghy speelen of singen?
 Rosemond hoort ghy speelen of singen?
 Ick sie den dageraet op komen dringen,
 Ick sie den dageraet op komen dringen,
 't Weelige vee en grasige sooden
 Komen ons minne te bruyloft nooden:
 Op, op, op, eer de Son op den Dau, schijn,
 Laet ons alle de Dieren te gau, zijn.

Och of ick had maer twee van de voncken, och, etc.
 Die lest uyt haer kijckertjes bloncken, etc.
 Ick steldese boven de Min haer kaken,
 Om de blinde eens siende te maken,
 Dat (op dat) als sy oorloghen wilde
 Hy zijn Pijlen met kennis verspilde.

Amaril had ick hayr uyt u Tuytge, etc.
 'k Wed ick vlogel dat Goodje, dat guytge, etc.
 Dat met zijn boogh, met zijn pijl met zijn flitse
 Lant tegen lant over eynde kan hitse,
 En beroven den listighen stoker
 Sijnen boogh, sijn geweer en sijn koker.

Alle Bosschen, Weyden en dalen, etc.
 Nu met vreughde haer adem weer halen, etc.
 't Weelige laer en vrolijcke tijen
 Sijn hier nu op haer quickste te vryen,
 Al de boomen en bloemen verob'ren,
 En haer cieren met levende lov'ren.

Alle de Bosschen, Bomen en Bloemen, etc.
 Staegh uwe deughde, u gratie noemen,
 Dartele Duyven, Swanen en Mussen
 Souden de vaeck uyt u oogen wel kussen,
 Soo't u luste de doode te ruymen
 Om de lust van de levende pluymen.

Waer zijn nu dees twee Goddinnen? etc.
 Die mee met lust, met hert en met sinnen etc.
 Danssen en singen, en swemmen , en speelen,
 Om de lonckmans haer hertjes te steelen?
 Met vreughde sy haer verov'ren,
 Om haer hartjes alsoo te berov'ren.

Een ander.

ROsemond die lach gedoken
 Onder eenen Roselaer,
 Met haer oogen toe geloken,
 Met soo komt Philander daer,
 Om te plucken eenen roos

Die de schoonst was van't gebloos.

Hy socht door bosschen en hagen,
 Maer hy vond geen roosjes niet,
 Dies begon hy dus te klagen
 Met een over groot verdriet,
 Ach, ach Roosjes waer duyght ghy?
 Maecht u soecker doch wat bly.

Met dat hy dus stant te klagen
 Hem den Godt der Min verscheen,
 Die hem stracks begon te vragen
 Wat beduyt dees droeve reen?
 Gaet wat varder in het bos
 Pluckt daer roosjes met geblos.

En soo ras hy haer genaecte
 Sagh hy door de bladers heen
 Rosemond haer roode kaecken,
 Dat hem een soetje roosje scheen:
 Des hy riep met bly gelach
 Dit's de schoonste dien ick sach.

Als hy reyckte om te plucken
 En hy dacht te grijpen wel,
 Voelden hy zijn vingers drucken
 Op haer Lely-witte vel;
 Hy verschrickt: en sy ontwaeckt,
 En hem kenbaer aen haer maeckt.

Hy viel neder voor haer voeten,
 Liefste (seyd hy) ick heb schult,
 't Geen ghy wilt ich daer voor boeten
 Sal ick dragen met gedult,
 Harder (seydse) 'kstel u vry,
 Met een kus voldiet ghy my.

Hy rees op en druckt haer lipjes,
 Daer hy met veel lusjes soet
 Van de roo corale tipjes
 Wert gedrukt met overvloet,
 En soe haest hy had gekust
 Voelden hy sijn hart gerust.

Rosemond die kust hem weder
 Met een soete lieve mont,
 Op de roosjes valt sy beder,
 En Philander oock terstont,
 Daer druckt hy dat roosje soet,
 En zijn pijn met lusten voet.

Van de selve.

ROsenmond, hoe ghy vliet
 Ghy ontloopt my noch soo niet,
 't Loof dat ghy beweecht
 Als ghy 't wout doorrent,
 Seyt mijn Rosemont is hier ontrent;
 't Stof dat gy beweecht
 Is dat u verraet,
 Als ghy den bergh op gaet,
 En als ghy weer daelt
 Daelt het oock, en wijst met een
 Wat pad ghy afloopt na beneen.

'k Sie ghy set, recht u streeck
 Ginder na de water beeck,
 Loop vry woeste meyd
 Loop vry veyligh heen,
 Ick en meyn u daer niet na te treen,
 Daer zijn al de wijfs,
 En daer zijt ghy vry,
 Loop voechter u oock by:
 Meysjes die 't gevry
 Van de jonge knechts versmaen
 En sijn maer weer met wijfs te gaen

Als u tijt is voorby,
 Die veel snelder loopt als ghy,
 Als u niet en volcht
 Dan een oude vrou,
 Denct dat gy dan hebt te laet berou
 Als u slinker oor dan eens tuyt of slaet
 Denckt da'men van u praet
 Dat het leelijck is
 Dat ghy soo verschoven leeft,
 Die alle vreugt verlooren heeft.

Rosemond mijn Princes,
 Onthout wel uws Harders les,
 Die u onderrecht
 Als het domme vee,
 Treurt ghy so queelt u Herder mee,
 Draegt ghy hem goet hart
 Dat verquickt zijn bloet,
 Als 't alderwaertste goet,
 Daerom lijd hy smart
 Die zijn Rosemond na vliet,
 En haer kan achterhalen niet.

Le fin de troy Rosemondes.

Buyten-soetigheyd,

Stem: Het Meysjen had een Ruyter, etc.

WAnneer den gulden dageraet
In't oosten smorgens vroeg opgaet
Wat kander ons meer behagen
Als 't kriecken van de dagen.

De gulde glants, des Hemels son,
De stroomtjes van de suyvre bron,
Het ruyschen door de bladen,
Met koelen dau beladen.

Den dau die gras en blomtjes deekt,
 Weer op-waerts na den Hemel treckt,
 Als 'tSonnetje komt rijsen
 Zijn Godheyt ons bewijsen.

Als dan het pluymige gediert
 Met soet verheugen tiereliert,
 In't kriecken van de dagen,
 Wat kan ons bet behagen?

Het tierich Vee sich grasen gaet
 Daer 't beeckje ruyschent water slaet,
 De tackjes van de Linden
 Door 't schommelen van de winden.

Sien ick het Elfe bosjen aen,
 Of kom ick naer het beeckjen gaen,
 Soo schijn ick door 't vernuwen
 Mijn schaduw noch te schuwen.

Het bosjen melt noch van't geluyt,
 Hoe Coridon gingh op zijn fluyt
 Dit nieuwe deuntje blasen:
 En liet zijn schaepjes grasen.

Hy sach van ver zijn Harderin,
 Hy dreef zijn Schaepjes 'tBoswaert in,
 Sy lieten onderscheyden
 'tVee door malkand'ren weyden.

Mijn overschoone Veld-goddin
 Waeren wy beyd' oock eens van sin:
 Dat onse schaepjes t'samen
 Om haer vereeninge quamen.

Soo vlocht ick u een Roosen-hoet,
 Van Lauwerier en blomtjes soet,
 Die ghy na u behagen
 Soud tot een glorye dragen.

Van Soetgen,

Op de Wyse: Balette van Leyden.

SOetje sat een reys te proncken,
 Moy verciert des avonts in haer deur
 Haer twee bruyne Ooghjes bloncken,
 Zy was helder, blanc en bloos van kleur:
 Met quam Ritsaert droncken,

En hy sach haer sitten loncken,
 Ritsaert bleef wat staen,
 En sach haer lod'rich aen,
 Ia wel, hy kon niet gaen,
 Soo seer vlamden hy op heur.

Nu klaeght Ritsaert dat de Minne
 Hem zijn hart geheel ontrocken heeft,
 Hy noemt Soetjen een Beulinne,
 Daerom, dat sy hem geen troost en geeft:
 lae, hy mist zijn sinne,
 Daerom noemt hy zijn Goddinne,
 Stierder als een Stier,
 En felder als een Gier,
 Oft alder wreetse Dier
 Datter in de Werelt leeft.

Is u Soetgen quaet van zeden,
 Leeft zy qualijck al is sy dan schoon,
 Wel ghemaect van lijf ende leden,
 'tWelc voor't oog wel cierlic staat ten toon
 Soo hebt ghy gheen reden,
 Dat ghy soo met vyerigheden
 Nae haer gonste staet,
 En nimmer af en laet,
 Bemindt ghy dan het quaet?
 Soo verkrijght ghy quaedt ten loon.

[Ach! treurt nu mijn bedroefde schape]

Stem: Silenus Bende.

ACh! treurt nu mijn bedroefde schapen
 Hebt deernis met u Harders rou,
 Ick sie gaen drijven die vrolijcke knapen:
 Die daer ontfangen door Liefd' getrou,
 Ick die met minne, Silvia na-jaegh,
 Ach! straf godinne, waerom vlught ghy staeg
 Hoe bitter dat ick claegh.

Ick heb voor desen wel de Minne
 Genooten van mijn Silvia,
 Maer nu zijt ghy verandert van sinne,
 Ach! schoonste Nymph zijt mijns ghenae,
 Door vaste woorden, lief wort gy verleyt
 Die u bekoorden, tot de wreedigheyt:
 Dat ghy nu van my scheyt.

Sal ick de smert moch langer draghen
 Die ick om uwer Liefde ly?
 Sult ghy u dienaer noch langer plagen?
 Ach neen! mijn Lief staet my doch by,
 En wilt my gheven, door ghetrouwe min
 Weer een nieu leven, g'lijck ick in't begin
 Kreegh van u Harderin.

Ick kniel Vooghdesse van mijn sinne,
 Voor u Altaer, en Offer bloot
 Mijn Ziel, tot pandt en trouwe minne,
 Tot dat ons scheydt de blecke doot:
 Wilt nu doch ende, Lief u slaefs hertseer,
 Soo sal ick wende, mijn nae u begheer
 En houden u in eer.

Maer neen, soo drae als ghy u Harder
 Van verre nae u komen siet,
 Drijft ghy u schaepen strack weer verder
 En laet u dienaer in't verdriet:
 In plaets van loning, keerdy straffe vrou
 Weer na u wooning, die u soeckt op trou
 Laet ghy nu heel in rou

Kosten de stomme boomen tuyghen
 Daer onse Lammeren weyden gaen,
 Haer Tacken souden neder-buyghen
 En doen van onse min vermaen:
 De klare beken, die daer stroomen soet,
 Konden die spreken, lief van 't geen gy doet
 Dat ghy mijn klachten voet.

Ghedenckt Silvia op u sterven,
 Ghedenckt eens op den longhsten dach,
 Ghedenckt wat loon dat ghy sult erven,
 Ghedenckt of dit passeren magh,
 Gedenckt oock heden, op ons soete min,
 Ghedenckt de reden, die ghy Harderin
 Mijn gaeft al in't begin.

Adieu dan straffe Harderinne,
 Nu ghy mijn minne gheheel versmaet,
 Verandert Lief u herde sinne,
 Ghedenckt ghy doet een quade daet:
 Veel duysent dooden, lief doet gy my aen,
 O goede Goden! wilt my doch bystaen,
 Leydt my ten rechten baen.

Harderannes klachte,***Stem: Ey siet hoe Phillis, &c.***

Ick min mijn Harder,
 'k Wil met hem varder
 Gaen doolen dwalen,
 Over bergh en dalen,
 Ia de wilde zee,
 Ach Harder, Harder,
 Neemt u Phillis mee.

Ghy zijt de geene
 Dien ick oock meene,
 Mijn ziel en leven
 Wil ick geeren geven
 Onder u gebiet, ach, etc.
 Laet u Phillis niet.

Most ick u derven
 'k Wou liever sterven,
 In duysent pijnen
 Sou mijn ziel verdwijnen,
 Op dees Weerelt siet, ach, etc.
 Laet u Phillis niet.

V soete lusjes,
 V soete kusjes,
 V soete woorden
 Steeds mijn ziel bekoorden,
 Ick blijf u Slaevin,
 Ach Herder, Herder,
 Ghy staet in mijn sin.

Woud ghy mijn geven
 Eens Conings leven,
 Om u te derven,
 Liever woud ick sterven,
 Ia de droeve doot,
 Ach Harder, Harder,
 De liefd' is te groot.

FINIS.

Gesangh van den ouden Grijsaerdt,***Voys: N'entre Pan hélas, hélas,***

L'Est vrijde my een Ouwe Vent,
 Van viermael twintig laer ontrent,
 Hy had een Baert soo wit als Vlas,
 Zijn Hart was groen gelijk het Gras.

Carbonckels en Robijnen net
 Daer mee was zijnen Neus beset,

En onder hongh een Diamant,
In zijnen Mondt was niet een Tandt.

Ick docht wat wil dees Bestevaer,
Dees ouwe Ruyn, dees Saggelaer:
Hoe staet de Greynsert dus en siet?
En 't is maer raes, hy meentet niet.

Maer laes! De wont die was soo diep,
't Was al om hulp dat hy riep:
Verlost my (sprak hy) uyt dees pijn,
Wat dunckt u van dien Ouden Grijn?

Mijn gelt, mijn goet, mijn huys, mijn hof
lou wil die feljer hebben of,
En als ick dan een reysje sterf,
Soo seljet hebben tot een Erf.

Den Bloedt had my by-nae bekoort
Had ick meer nae zijn klacht ghehoort,
Zijn Rijckdom deed' oock mee 'tgoe best:
Maer dit seyde' ick hem op het lest.

U laren die zijn veel te veel
Om my te hebben tot u deel,
Soekt gy wat jongs, dat soeck ick mee,
Daerom gaet heen, laet my met vree.
Loop vry by d' oude Totebel,
Die viese Meer dat leelijck Vel,
Want Bestevaer, ick meen jou Spil
En sou niet draeyen nae mijn wil.

d'Oude Bes,

op de selve Voys.

LEst vrijde my een Totebel,
Een leelijck, oud, verschrompelt Vel,
Zij hingh my aen ghelijck een Klis,
Zy dacht te krijghen, maer 't was mis.

Zij lelden van haer Gelt en Schat,
Van huys, van hof, van 'k weet niet wat:
Zy wou my kleen in Zijde' in Goudt,
Het hert was jong, maer 't lijf was oudt.

Haer Hayr was witter dan een Vlas,
Haer Wanghen geelder dan een Was,
Haer Ooghen als Scharlaecken Root,
Haer Neus die drupten in haer schoot.

Cupido had haer Hart door-wont,
En s' had gheen Tanden in haer Mont,
Ten stondt my niet met allen aen
Met dese Meer te Bedt te gaen.

Zij kon niet kijcken sonder Bril,
Maer doch zij deed' om mijnent wil,
Zij heeft my al te seer bemindt,

Daerom was zy van Liefde blindt.
 Ick seyde, wel Besje ben je geck,
 Ghy keunt niet gaen dan met een Kreck,
 Ghy bent wel tsestigh laren oudt,
 Ghy bent soo stijf ghelijck een hout.

'k En Trou niet om het aertsche dreck
 Een oudt Wijf met soo veel ghebreck,
 Een bedt vol stanck, een Lijf vol pijn,
 Daer soo veel longhe Vrijsters zijn.

Alwaer je hondertmael soo Rijck
 Soo vrijd' ick liever mijns ghelijck,
 Wat hoeftmen schat in overvloedt?
 't Ghenoeghen is het waertse goedt

EYNDE.

Bede op Dorisje.

Stem: *Neen Silvester stil u, &c.*

*H*Oger Dorisje niet mijn gloetje
 Spaert u krachjes wat op my,
 Al te groot is de lieffelijcke ly,
 Daer ick flau ende los in gly:

Die nachjes,
 Die dachjes,
 Die lachjes,
 Die klachjes,
 By drachjes,

Dat al te soete soetje
 Mengen moetje
 Met een roetje,
 Of ick stick in reskerny

Alsje droef of dartel dichje
 Onder zang van u snaren queelt,
 O de wond, o de wonderighe weelt
 Mijn herssens, mijn hertje steelt,

Die hickjes,
 Die quickjes,
 Die knickjes,
 Die snickjes,
 Zijn prickjes

Der Zielen, u gesichje
 Is het Schichje
 Van het Wichje:
 Wt Diones bloet geteelt.

Immers Dorisje stort de kafjes
 Van u terdere treeckjes uyt,
 Maeckt gelonck, maecht ghelach,
 maeckt geluyt,
 Dat de sinnetjes sachjes uyt,
 Wat vreesje?

Mijn vleesje,
Mijn geesje,
Geneesje,
Die 't peesje
Der Zielen bracht in lasjes,
Spoet u pasjes, Eer het gasjes
Felle brant in u zieltje buyt.

Boere Bruyloft,

Op de Wijse: Lieve keyeren wat ien deun.

Bruyloft, bruyloft, keyeren hoort,
 Bruyloft, bruyloft, etc.
 Griet Malmonts geet mit symen voort,
 Se sel ien Sundach trouwen:
 Wel seper krijt je nou gien moort
 Griet Slenters mit je Bouwen?

Neen seper 't is ien giestich paer, etc.
 Hoe komt het volckje by men kaer:
 Want sy is mal eboren,
 En hy heeft in sen eerste laer
 Sen sinnen mee verloren.

En bey van lichaem reyn en net, etc.
 Want hy loopt altijd met 'tbouget,
 En sy is scheef van schouwers:
 Doch als mer wel ter deegh op let
 'T is aertie van heur Ouwers.

Daer by van Trony so gesont, etc.
 D'een scheel, en d'ander scheef van mont
 En Neusen als Calkoenen,
 Ick wed zy stooten haer terstont
 Als zy malkander soenen.

Doch zy is noch in een ding raer, etc.
 s'Heeft van twee keyeren binnen 't laer
 Noch inde Craem ghelegghen.
 Hoe macklijck wort deer Sijmen Daer,
 't Is wel ontdieft ter degghen.

Al quam Kees kijc-gau met verstant, etc.
 En nam sen Slonsje in sen handt,
 En toch noch soo ien paertje,
 Ick wed hy vond in't heele Lant
 Geen Deel mit soo ien Snaertje

[Droeve Princesse van 't woeste gebieden]

Stem: Felicite de mon, &c.

*D*Roeve Princesse van 't woeste gebieden
 Hoe is u vreugd in cou verkeert,
 Ach Moorderesse waer wilt ghy vlieden?
 Nu dat door u het Rijck ontbeert
 Coninck Albon, van 't machtigh Lombardijen,
 Heb ick doen afsnijen, van zijns levens draet,
 Door twee Helden vroom, liet ick de eer ontijen,
 En de Koets beschrijven, van mijn Echten staet:
 Om dat daer door ter doot sou zijn gebracht
 Een die mijn vaders val in sijn dronkenschap belacht.

Sou Rosimonde die smaet verdragen
 Die den Tyran sprack op 't Banket?
 Ick heb gesonden die sware plagen,
 Waer met Gippido was besmet,
 En tot een spot, by d'Edelen te gader
 Sprack den verrader: An mijn waerde vrouw
 Aenvaert den Kop, en drinckt met uwen Vader,
 Waer op ick nader, sach het geen ick wou,
 Voor die wel eer Gippides kroone droegh,
 En die eenen Tyran verradelijck versloegh.

't Is tijt Vorstinne om te volbrengen
 'tGeen ghy Helt Micho hebt beloofst:
 Ick heb door min my niet gaen vermengen,
 Maer om de doot van't grijse hooft,
 'tGeen de oorsaeck was van al het Rijcks bederven,
 'tGeen ick sou be-erven, na mijne vaders doot:
 Rampsaligh sult ghy nu niet haest verwerven
 Een gerustigh sterven, nu ghy zijt in noot,
 Of dat Godt geef van 't Opperste gebied
 Dat ghy de straf van't wreede volck ontvliet.

Hoe Rosimonda, soud ghy verschricken?
 Toont nu een hart gelijk een vrou,
 Waert dat ick konde haesligh die blicken
 Van een Tyran uyt-rucken, 'ksou,
 En tot wraeck van al zijn voose daden,
 Waermee is beladen, snoo Albonis Ziel,
 Kost (o Coningh wreet,) ghy u noch niet versaden
 In het bloet te baden? most ghy (soo't geviel)
 Noch drincken uyt mijns Vaders Beckeneel?
 Waer door de bit're wraeck volbrocht 'tgerechte deel.

Coridon en Silvia.

C.

Silviaetje// beste matje,
 Hoe dus schou?
 Ick sweer u mijn liefd,
 En ick schenck u mijn trou.

S.

Gy u troutje, dat's een koutje
 Voor de vaeck,
 Te weyden, aen der Heyden
 Is al u vermaeck.

C.

Nu mijn vrijster, niet so bijster

Nimmer best,
 't Is beter te wilderen eerst als lest,
 't Plompste boertje, dat by moertje
 Sit en droomt,
 Hoe stilder, dies te wilder,
 Alst aen't wilderen koomt.

S.

Harders matje, dats een pratje
 Die sich went,
 Tot wild're, moet wild'ren tottet ent

C.

Al mijn lusjes, lust om kusjes
 Soet Meyt,
 Te rust, sou mijn luste
 Aen u groene weyt.

S.

't Sou u lusten, soo te rusten
 Om daer naer
 Van my weer te loopen na een aer,

C.

Wel ick sweerje, wat begeerje?
 Daers mijn hant.

S.

Hant-trouwe, kan niet houwe
 Sonder 's hartsen bant.

C.

Hartebantjes, dat zijn brantjes
 Van de min,
 V min heeft al lang gespeelt in mijn
 sin,
 Dat't noodsaecklijck
 Nae't vermaecklijck
 Sontijts sprongh,
 Mijn hartje, was vol smartje,
 Maer ghy waert te longh.

S.

Coridontje, die u grontje
 Eens mocht sien,
 Wie weet watt'er noch sou moghen
 geschien,

C.

Van gelijcken
 Trou sal blijcken,
 Daer de Liefd'
 Twee hartjes, vrijt van smartjes,
 O daer ist ondiefd'

FINIS.

Willige verwinningh,

Voyse: Vrouwen is u man niet thuys, etc. stemme/ voice

SPeelgenootjes die my raen
Dat ick 't helder blaken
Van Philander sou versmaen,
En niet eens mijn kaken
Laten op de suyv're vlam
Sijner liefde raken.

Wilt gy doch uyt Maegdeplicht
My ten besten raden,
Legh mijn dan geen lasten op
Die my overladen,
Wijst mijn liever 'tgeen ick kan
Dragen sonder schade.

Leert mijn oock 't verhoolen vyer
Aen Philander toonen,
En hoe ick zijn heusche mont
Sal met kusjes kroonen,
Want ick meer als duysent werf
Sijn verdriet sal loonen.

Als ick dit dan heb volbracht,
En mijn stuere sinnen
Sijn gesmolten door de kracht,
En door 't Heyligh minnen,
Van den Harder, die 'k mijn Koets
Willigh laet verwinnen.

Dan sal ick u laten sien
Wat voor wijde wegen
Tusschen 't beter hebben, en
't Wenschen zy gelegen,
En wat holle vreugd verscheet
Van verknopte zegen.

Soo u dit dan niet beweecht,
Wilt u dan niet stooren,
Als ghy (waent een ander lust)
Tegen danck moet hooren,
Dat g'u tijt en schoonheyd hebt
Sonder nut verlooren.

Van de Sondach,

Stem: *Van den ouden Grijn.*

DEn Sondagh is wel nae mijn sin,
Hy komt so ghemackelijck in,
Ick slaep met rust, soo langh 'tmy lust,
Sonder misbaer,
Ick wou dat altijd Sondagh waer.

Sondaeghs staet al't hant-werck stil,
Dat gaet soo wel al nae ons wil:
Elck tot zijn vrient, gaet daer 't hem dient,
D'een tot den aer, Ick wou, etc.

Het wercken is een groot verdriet
Voor een die garen werckt niet,
'tIs hem een plaegh, oock alle daegh,
In 't heele laer, Ick wou, etc.

Sondaegs gaen de Visschers uyt
Met emmers, Korf, al om de buyt,
Om vanghen met, Schakel, Werp-net,
Den Hengelaer, Hy wou, etc.

De Vroukens toonen dan haer vlijt
Om Sondaeghs te wesen verblijt,
Elck in zijn Huys, of by zijn Buys,
Of zijn Minnaer, Ick wou, etc.

De Knechten zijn dan oock bereyt,
Om te gaen al met de Meyt,
Gins ende weer, Naer haer begeer,
In 't groen een paer, Ick wou etc.

Van Haerlem al nae Santvoort,
Nae Velsen, Schooten gaetmen voort,
Nae Beverwijck, sonder beswijck,
Gheen Sant-wegh swaer, Ick wou, etc.

Nae Wijck-op-Zee is dan den gangh,
Seer lieffelijck, oock langs het Strang,
't Santvoort vermeldt, en na 't Bentvelt,
't Overveen daer, Ick wou, etc.

Aelberts-bergh, Bloemendael alree
Stuyf-sant, en 't Huys te Breroo mee:
Den Kruytberg koen, met kruyden groen
Elck soeckt zijn paer, Ick wou, etc.

Nae Sparendam is 't principael,

Daer aldermeest om den Pan-Ael,
Elck met zijn Min, Of zijn ghesin
Reyst hy door 't Spaer, Ick wou, etc.

Sparwou Pennings veer Rustenburg
Gaetmen vrolijck al sonder surgh,
Elck met zijn lief, na zijn gerief,
Tot Scholenaer,
Ick wou dat altijd sondach waer.

'tSlot Heemstee en Hillegom blanck,
De Zillick en Vogele-Sanck,
Den Aerden-hout, in een groen wout
Speeltmen op snaer, Ick etc.

Oorlof hier mede op het lest,
De Luyaerts hebben't sondaeghs best,
Dan isser vreught, hier by de leught,
By elck eenpaer, Ick wou dat altijd, etc.

Nieu gesangh,

Voyse: Cause nouvelle.

SEgt mijn doch wel soete lieve maegt,
Gy die de sleutel van mijn vreugdekamer draegt,
Sult ghy langer scheppen noch u lust,
In dinghen die benemen al mijn rust?

Waerom blijft ghy soete Vyandin,
Langer dus verstaelt en kantig inde min?
Merct gy niet, gy speent u van de vreugt
Die ghy nu nacht en dag genieten meught?

Siet ghy niet hoe dat de vlugge tijt
Sonder vrucht of vreughd, u longe leven slijt?
Weet ghy niet dat ghy u selven haet
Als ghy uws levens vreugd aldus versmaet?

En gelooft ('tis seecker en gewis)
Dat u leughdigh Lijf u niet gegeven is,
Om te worden vruchteloos bejaert,
En weer te keeren tot de droeve aert.

Siet doch eens u eyghen sellefs aen,
Hoe suyver en hoe net u leden zijn gedaen:
Niet en hebt ghy dat u qualijck past,
Dan datmen naer u gonst te lange vast.

Nu wel aen, verandert u gemoet,
Neemt een wederpaer, gelooft het is soo soet,
Nacht en dach te wesen met zijn tween,
En hebben soet en suyr altijd gemeen.

[VVAer vaert ghy Tirsis heenen]**Stemme: Na Oost-lant vvil, &c.**

VVAer vaert ghy Tirsis heenen,
 En laet hi er u Phillis staen?
 Haer ramp en ongeval beweenen,
 Vervloecken de stranden
 Daer ghy zijt gekomen aen.

Ach! trouweloos verrader,
 Hoe vriendelijck bad ghy my
 Dat ick het toe-staen van mijn Vader
 Sou soecken te krijgen,
 Door smeecken en vleyery.

Noch doe 'k u geyle minne
 Voldede na u begeer:
 Doe noemde ghy my u Godinne,
 En swoert by u trouwe
 Te laten my nimmermeer.

Maer laes! u lichte woorden
 Die hebben mijn zieltje mis-leyd,
 Nu woud ick dat de Locht verstoorden,
 En straffen u ontrou,
 En groote lichtvaerdicheyd.

Ia dat de straffe baren
 V dreven ten Boesem in,
 Gedachten van mijn weder-varen,
 En wroeingh der sonden,
 Begaen door u vuyle min.

Op dat ghy in u sterven
 Beschreyen mooght mijn ellent,
 En dat om dat ick u moet derven,
 En trouweloos achten,
 Steeds trachten sal na mijn ent.

Drink-Liedt,**Stemme: Wat hoor ick hier voor, etc.**

VVAerom souden wy niet meugen,
 Nae der reden rechte maet,
 Ons een weynich tijdts verheugen?
 Vrolijkheyd en is niet quaet:
 Als men sich maer wacht te krencken,

D'eervan hem die aen den dranck,
 Hem laet wasschen en doet schencken,
 D'eelste dranck, gheeft hem danck,
 Gheeft hem danck// voor d'eerste dranck.

Weest nu vrolijck laet nu 't sorghen,
 Hier in dese koele Wijn:
 Drinckt hem tot den dagh van morgen,
 't Mach wel wesen, 't moet soo zijn:
 'k Breyght u eens mijn alderbeste
 Vriendt, maer siet hoe dat ick doe:
 'k Sal 't uyt drincken tot het leste
 Dropje toe// tierelieresloe,
 Tot het leste dropje toe.

Siet daer is den yd'len Beecker,
 Zijt ghy nu maer klaer gheoocht:
 Soo kondt ghy wel sien voorseker,
 Dat 't op 't schoonst is uyt-ghdrooght,
 Recht als of het met een Doeckje
 Op het schoonst was uyt-gheveeght:
 Soo dat 't alderminst hoeckje,
 Is gheleeght// tiereliere luyt
 't Glaesjen is uyt// schoon uyt geveeght.

Schencker schenct als 't was te voren
 't Is voor een soo nobelen Baes,
 Dien ick daer toe heb verkoren,
 Siet daer isset, bon pro faes:
 Laet de Wijn doch niet verschaelen,
 Maer gheniet zijn versche deught,
 't Heerschap sal 't ghelach betalen,
 Weest verheught// nu wel aen,
 Nu wel aen// en maceckt gheneught.

Teghenvvoordighe Leuvve,

Stem: Van Tanneken.

Syn wy niet gelukkig datwe nu beleven
 Eenen gulden tijt? Eenen gulden tijt?
 Want men kan om't gout verkrijgen
 Al wat 'sMenschen hert verblijt:
 Wellust, eer en staten, sijn om gelt te koop
 Gout kan het recht verdraeyen,

En stutten in zijn loop,
 Wie Goud heeft, heeft verstant genoeg,
 Wie Goud heeft, heeft verstant genoeg,
 Wie Goud heeft, heeft verstant genoeg
 Al was hy noch soo slecht, Al was hy, etc.
 We beleven Goude tijden,
 Want het Gout nu alles recht.

't Gout is de leus by kleyn en groote,
 't Gout is de Koningin, 't Gout is de, etc.
 Die den Scepter nu ten tijde
 Werdt in yders hart en sin:
 't Gout is de Godt der Menschen,
 Waer voor elck buyght zijn knien,
 En voor wiens Altaer roocken
 De hoogh en laghe lien:
 Wie Goudt heeft die is mooy ghenoegh,
 Wie Goudt heeft die is mooy ghenoegh,
 Wie Goudt heeft die is mooy ghenoegh,
 Al was hy heel mismaeckt, Al was, etc.
 Wy beleven Goude tijden,
 Wantmen door 't Gout aen schoonheydt raeckt.

't Gout is de Moeder van de Minne,
 't Gout is de koppelaer, 't Gout is de, etc.
 Die de onghelucke sinne
 Door zijn kracht knoopt aen malkaer,
 'tOngeluck dat wort gelijk door't Gout geschaeft,
 De vrye maeckt om't Gout
 Hem tot een arme Slaef:
 Die Gout heeft, die heeft haest een Vrou,
 Die Gout heeft, die heeft haest een Vrou,
 Die Gout heeft, die heeft haest een Vrou,
 Al is hy maer een Kindt, Al is hy, etc.
 Wy beleven Goude tijden
 Want het Gout de harten bindt.

Al quam Homerus met zijn Muse,
 Hy sou buyten staen, Hy sou buyten staen,
 Soo zijn Beurs met Goude Schijven,
 Op-ghepropt niet was belaeen:
 Een lomp plompen Boer,
 Soo hy maer Gout en heeft,
 Is aenghenam by elck,
 Verstandigh, heus, beleeft,

Een guyt, als hy maer Gout en heeft,
 Een guyt, als hy maer Gout en heeft,
 Een guyt, als hy maer Gout en heeft,
 Hy is een eerlijck Man, hy is een, etc.
 Wy beleven Goude tijden,
 Want het Gout eer gheven kan.

Dus laet ons 't samen vrolijck singen,
 O Goude gulde tijd, O Goude gulde, etc.
 Want gheleert en ongheleerde,
 Groot en kleyn het Gout nu vrijt:
 Het is alleen om 't Gout
 Dat nu de Koopman draeft,
 Den Ambachts-man alleen
 Om 't Gout gheduerigh slaeft,
 Die Goudeloos is, is Goddeloos,
 Die Goudeloos is, is Goddeloos,
 Die Goudeloos is, is Goddeloos,
 By elck ongheacht, By elck ongheacht,
 Wy beleven Goude tijden,
 Want het Goudt d' hoogste macht.

[Treet rasjes mijn voeten, om te ontmoeten]

Stem: *Hoe stryden mijn sinne?*

Treet rasjes mijn voeten, om te ontmoeten,
 En te begroeten, mijn Amaril,
 Die ick altijd, soo heb gevrijt,
 En trouwe Liefd'getoont,
 Dat sy mijn liefde met liefde loont.

Ay! vrolijcke sinne, singt uyt de minne,
 Van mijn Goddinne, schoon Amaril:
 Die ick voor-heen, met mijn ghebeen
 Soo seer beweghen kon,
 Dat ick op 't lest haer weerliefd' won.

Dies of ic voort dagen, schoon soec te jagen,
 Mijn grootst behagen, Lief Amaril,
 Is u by zijn, en 't is mijn pijn,
 Als ick, o Schoone mis
 U, die al mijn leven is.

't Blosen van Auroe, kan so niet glore,
 Als mijn verkore, Lief Amaril:

Wiens Purpur bloet, so bloosen doet,
 V wit Albaster Vel,
 Dat ick u boven Venus stel.

Ofd' opper Goden, mijn tot haer noden,
 En d' Hemel boden, voor Amaril:
 Of dat lupijn, wou d' uwe zijn,
 En boodt my lunoos Min,
 'k Koos u Lief, en liet hem zijn Goddin.

Vrijster en Vryers 't Samen-spraeck,

Voys: Dorile Nimphe que, &c.

I.
 VVAerom ist lief ghy my verlaet? hu, hu,

V.
 Gy zijt my al te slecht van staet, hu, hu,
 Te laegh soo is my u Geslacht,
 Hierom ist van fa/la,la.

I.
 Deugdigh en vroom wort ick geacht, fa, la, la, la,

V.
 Gy hebt my al te weynigh goet, hu, hu,

I.
 Aensiet mijn deugt en vroom ghemoet, hu, hu,

V.
 Wanneer de deught is sonder gelt
 Soo wort sy van fa, la, la,
 Verschoven, en aen d' zy gestelt, fa, la, la, la.

I.
 Heeft 't Stomme gelt nu soo veel kracht, hu, hu,
 Dat meer wert als de deught geacht, hu, hu,
 Wel ben ick dan niet uws gelijk?
 Yeder seyt van fa, la, la,
 Dat ick mee schijn te wesen rijck, fa, la, la, la.

V.
 Of ghy schijnt rijck voor d'oogen schijn, hu, hu,
 En niet en hebt het waere zijn, hu, hu,
 Ick acht geen schijn maer ware daet,
 Hierom vry van fa, la, la,
 Naer een ander kijcken gaet, fa, la, la, la,

I.

a dieu Princes dien ick bemin, hu, hu,

V.

Ick stel u uyt mijn hart en sin, hu, hu,

I.

Gy blijft geprent lief in mijn hart,
En ghy sult van fa, la, la,
Beklagen noch hier na mijn smart, fa, la, la, la,

[Gratieuse Veld-Goddinne]

Stem: Phillis quam Philander tegen.

GRatieuse Veld-Goddinne
Die in gracy ver passeert,
Boven d'andre Harderinnen,
Die men waerdigh acht ge-eert
Voor het puyckje van het Wout,
Daerman u te recht voor hout.

Ick laet andre Harders loopen
 Nae het alder-rijckste Dier,
 Om haer sinlijckheyt te koopen,
 Om een Schaepken drie of vier,
 Ick ben niet mijn Galathee
 En haer Schaepkens wel te vree.

Isse kleyn of groot van machte,
 Ick min haer, en niet haer goet:
 Of van een Harders gheslachte,
 Ick en soeck gheen Edel bloedt:
 Want de deughde vande Vrouw
 Zijn de vreughde vande Trouw.

Als de Harders snachts gaen slaepen
 Met haer Schaepkens in het Veldt,
 'sMorgens mistmen wel de Schapen
 Diemen savonts heeft ghetelt:
 Maer het slecht-hoof hy behout
 Die men om haer goetje trout.

Wat kan Rijckdom ons meer gheven
 Als wellust, en overvloet?
 Matigh en vreedsamigh leven
 Raept meer rust in het ghemoet:
 Want een goedt ghenoeghend hart
 Dat passeert de Rijckdom vart.

Al wat Rijckdom soeckt te vinden
 'tZij van wellust, eer en goet,
 Dat soeck ick in u, beminde,
 En vint al in overvloet:
 Deughde die gheen ongheval
 Galathee ondraghen sal.

'tIs geen geldt-sucht, mijn beminde,
 Die my tot u Liefde treckt:
 'tIs volmaecktheyt in mijn sinnen
 Die dat vyer in my verweckt,
 Dat vyer dat ick garen sou
 Blusschen door u echte Trou.

Siet op de verliefde sinne,
 Siet op het gherecht ghemoet,
 Siet op d' ongheveysde Minne
 Meer als op het wanckel goet:
 Wat is 't leven datmen leydt?
 Niet soet sonder sinlijckheydt.

[Phillis ick my buyge]***Stem: Waerste Catar.***

PHillis ick my buyge,
 Om u te betuyge
 Van mijn groote smert,
 Die ick niet kan wederstaen,
 Daerom bid ick Harderinne
 Neemt my voor u Dienaer aen.

Wat sal het dan wesen
 Als ghy niet genesen
 Wilt mijn trouwe min?
 Want ick leef op u gena,
 Daerom bid ick Harderinne
 Geef my maer 'twoordeken la.

Geen tijt sal my verdrieten
 Als ick mach genieten
 Uwe wedermin
 Eer eylaes ick sterven moet,
 (O kan ick u niet bewegen)
 Troost my met u tranen vloet.

Wat troost sal ick u geven,
 O Jongman verheven,
 Want mijn soet gelaet
 Dat en kan u helpen niet?
 'k Wensch geluck in u long leven,
 Al soud wesen mijn verdriet.

Wilt my niet meer haten,
 En u wreedheyt laten,
 Of ick smelt in rou,
 Haest u in der minnen brant,
 Anders moet ick droevich sterven:
 Phillis steeckt doch uyt u hant.

Moet ick dan gaen sterven?
 Wat sult ghy be erven
 Als een knagend hert?
 Smoor ick in dees Minne-pijn,
 Cupido die sal u plagen,
 En hy sal mijn Rechter sijn.

Wist ghy al mijn lijden,
 Ghy soud my verblijden
 Sonder tegenweer,
 Phillis maeckt my doch gesont,
 En laet my een kusje smaken
 Van u coralijne mont.

Soete Harderinne,
 Lieve vyandinne,
 Antwoort die u bidt,

Soo gy my geen hulp en sent
Moet ick my eeuwich beklagen
Over u in mijn torment.

Oorelof Princesse,
Adieu mijn Matresse,
Aensiet uwen Slaef,
Hoe ootmoedigh dat hy kniel,
Daerom wilt my weer beminnen,
Want ick offer u mijn ziel.

Blaeuwe Scheen,

Stem: Le tour & m' Amour.

O Droefheynt ongemeen,
Ick tuymel door mijn sinne,
Ick minde Catileen,
Die veynsde weder minne:
Maer laes// ick was te dwaes,
Want haer aen-minnigh soet
Dat smaect my nu als roet.

Ick offerd' haer mijn hart,
Sy vleyd' haer na mijn wensjes,
'k Sey Liefste saft mijn smart,
Vriend (seydse) toeft allenjes,
Te haest// de mensch verbaest,
Ey praet daer niet meer van,
Of komt soo nimmer an.

'k Gingh op haer vrienden raet
Noch eens haer Hoogheyd vragen,
S'en toond' haer sluers noch quaet,
Maer vry een goet behagen,

Door wint// wiert ick geblint,
 Sy eyst bedenckens tijt,
 Ick scholt haer soo langh quijt.

De tijt was heen, dies ick
 Mijn Nimphie weer ginck vinde,
 Wegh (seydse) Frederick,
 'k Hou niet van sich te binde,
 Schey uyt// Vryer 'tbeduyt
 Soo veel niet alsje mient,
 Want gyme niet en dient.

'kEn was nau van haer, ach
 Daer schatert in mijn ooren
 Een vremde donder slagh,
 Dies ick beswijck in't hooren,
 'tBesluyt// was s 'is de Bruydt
 Met Doris, weest te vreen,
 En daer mee sweem ick heen.

[Gelijck een Roosjen teer]

Stemme: Je ne peu Amaris, retourne, etc,

Gelijck een Roosjen teer
 Dat aen zijn Distel staet,
 Valt opder aerden neer, als het den hagel slaet:
 Soo leyt mijn vrijheyt neer, la, la, la,
 Ghetoghen uyt mijn sinnen,
 La, la, la, la, la, la, la, la, la, la, la,
 Door't puyck der Harderinnen.

Ghelijck een tengher Kruyd,
 Zijn Topjens hanghen laet:
 Wanneer de Son int Zuyd
 Te vinnigh staet en braet:
 Soo doet het brandigh Vyer, la, la, la,
 Van hare loddre Ooghen, La, etc.
 Mijn Aders heel verdroghen.

Maer even als het gras
 Dat daegs byna verlept, en half versturven was,
 Sich weer des avonds rept:
 Wanneer door het vertreck, la, la, la,
 Van d'al te heete stralen, La, etc.
 Den dau begint te dalen.

Soo sal mijn swack ghemoet
 Door sorghen af-ghement,
 Weer raken opde voet, en rijsen over end:
 Soo ick eens op het laetst, la, la, la,
 Door lieve Tover kunsjes, La, etc.
 Verkrijgh haer Minne-gunsjes.

'K weet niet waerom de Min
 My noch onthouden wil,
 Mijn hartje ende sin, van mijne Amaril:
 Op dat hy selver wil, la, la, la,
 Haer tot zijn Bruyd bewaren, La, etc.
 Of met een Enghel paren.

Of wilt zy dat ic't roet, en sijne gal eerst smaeck
 Eer dat ick tot het soet,
 Of aende Suycker raeck?
 Wel aen ick ben te vreen, la, la, la,
 Niet sal my doen beswijcken, La, etc.
 Noch van mijn opset wijcken.

Den moedighen Troyaen
 Behiel soo langhen tijd,
 De Dochter vande Swaen,
 Met dagelijckschen strijd:
 Tot dat de Griecksche list, la, la, la,
 De hoogh bemuerde Wallen, La, etc.
 Ter aerden dede vallen.

Mijn blonde Amaril,
 Wijckt voor Helena niet,
 Haer deught haer schoonheyt wil
 Ick singhen op mijn Riet,
 Ick wou om harent wil, la, la, la,
 Noch wel tien laren Iyen, La, etc.
 Kon ick in't laest bedijen.

Drinck-Liedeken,

Stemme: *Galathea geestigh dier,*

H^eEer hoe kanmen byde Wijn
 Zijn ghenoeghen blussen:
 Souden wy niet vrolijck zijn?
 Souden wy niet Kussen?
 Buurman kust te deegh en recht:
 Ey, mijn soete lieve knecht,
 Weest niet eens verwondert, cust so vry int hondert.

Elcken kus is Suycker soet,
 Past dit so te klaren, met een kus jou lusjes voet
 't Meysjen doet het garen:
 Heer wat hettet nou ien val

'tDencken dat is niemendal,
lerst jou mont wilt vegen, kust mekaer te degen.

Doetet nae de Friesschen aert,
Driemaels recht van veuren:
Siet dat gy jou eer bewaert,
Gy moest aers verbeuren:
Wis so kreegje dan een jou
Vande eene meyt of vrou, Let wel op jou dingen,
't Kussen vreught kan bringhen.

Houje schicklijck als een Meyt,
Men sel nae jou vraeghen:
lerst ien kus, 'theeft sijn bescheyt,
Kreuckt gien Meysjes Kraghen;
Gaet int kussen vry jou gangh,
Heer, wat valjet kussen bang,
Speelhoot soet en teder, kust me ien reys weder.

Maets so will'we met malkaer,
Doch ghy moet ghehengen,
Dat ick onder't Lietjen maer
Mach een Kusjen menghen:
Laet jou lipjes wercken rat
En voldoet mijn lusten wat,
lans-kint wilt vry spelen, kusjes ommedeelen.

'k Scheyer nu soet Meysjen uyt,
Ick sou schier verdrooghen;
Brenghme nou een France Fluyt
Met jou bruyne Ooghen:
Tot revengie geef ick siet
Duysent kusjes jou om niet,
Vrienden tot 'tbedyen, kust aen beyde zyen.

[Ach schoone Cariclea]

Voyse: Godesje die ick min.

ACh schoone Cariclea,
Waerom ist dat ghy klagent drijft u Vee?
'k Volgh u voet-stapjes na,
Dus barrevoets langs strant, by d'wilde Zee:
Met dees mijn kudde al drijvende voort,
Op hoop mijn klachte mocht zijn verhoort.

Ghy bidt my om mijn Min
Die ick Teagnis lang voor desen gaf

Die noyt zijn Haderin
 Verlaten sal, al waert dat hem een staf
 Van gout wert voor de sijn geboon:
 Hy ruyld' geen min voor 's konings croon.

Theagenis zijn trou
 En kan ick Harderinne laken niet,
 Maer denckt o! schoone vrou
 Hoe meenigmael ick heb (door u gebiet)
 V Lammertjes by een vergaert:
 Als ghy niet wel te pas en waert.

Ick kent dat ghy u dienst
 Gewillich hebt ghepresenteert aen mijn,
 Maer laes op 't onversienst
 Veranderden mijn sinnen weer van dijn:
 Soo ras als ick dees jonghen Helt,
 Zijn Vee sach drijven door het Velt.

Ses laren ist verleen
 Dat ick het Oogs geluer van u in-man,
 't Was eerst ghy my verscheen,
 Dicht by de Beec daer't ruyschent water quam
 Af vallen van de Klippen neer,
 Daer ick u groete, en ghy my weer.

De groet die ick u dee
 Was uyt vriendschap, en niet uyt liefdensmin
 Vermits Teagenee
 Al langh te vooren was in mijnen sin
 Ghehuys-vest daer hy noch in woont:
 Dus houd u stil en my verschoont.

[Ey siet hoe Phillis, met Amarillis]

Stem: *Ick min myn Harder,*

EY siet hoe Phillis, met Amarillis,
 Nu inde meye, langst de groene heye
 Langst de groene paen,
 Ey siet doch, siet doch, hoe sy samen gaen.

Siet Phillis kussen, zijn liefde blusten,
 Veel minne strelen, gaet hy haer daer deelen
 Doch in eerbaerheydt, Ey siet doch etc.
 Hoe dat Phillis vleydt.

Amaril teere, die weyghert seere,
 Doch siet van binnen, gaet sy hem beminnen,
 Soo de daet ghetuyght, Ey siet doch, etc.

Hoe hem Phillis buyght.

Sijn soete woorden, zijn minnen koorden,
Die sonder gecken, seer geweldig trecken,
Amarillis aert, Ey siet doch, etc.
Wat de Minne baert.

Maer zy bereyden, haer om te scheyden,
Als den valjanden, neemt hy hare handen,
Recht haer op seer koen, Ey siet doch, etc.
Wat kan Liefd' al doen.

Nu gaen de knapen, drijven haer schapen,
Binnen haer palen, want de son gaet dalen,
En de stal is veer, Ey siet doch, etc.
Phillis groetse seer.

Adieu mijn kroone, adieu mijn schoone,
Adieu mijn leven, wilt hem niet begeven
Die u soeckt op eer, Ey Amarillis
Kom doch morghen weer.

FINIS.

[Geswinde Bode vande Min]

Op de Wijse: Tres bienheureuse Fleur d'Amour.

GESwinde Bode vande Min,
Hout een weynigh stee,
Ghy weet waer dat mijn Harderin
Drijft haer longhe Vee:
By een Put, in het Velt,
Is haer Hut// neer gestelt// van riet,
Daer zy maer alleen ghebiedt,
Sy heeft haer eyghen lust
Daer te zijn ghecust,
Wat ick smeeck of vley,
Ick moet blijven uyt haer Wey.

Een stroyen band heeft zy omgort
Om haer teere Leen,
Daer mede is sy op gheschort,
Als zy sal gaen treen,
Vande Stal// in het Wout,
Of int dal, daers'haer hout by daeg,
By haer Schaepjens even graegh:
Daer se somtijts singht
Dat het Velt door klinckt,
Daer haer Turrick wacht,
Voor haer Schaepjens reyne vacht.

Dwaelt haer dan maer een schaepken af,
Als sy die jaeght uyt,
Dat moet stracks hebben zijne straf
Met een harde kluyt.

Als zy seyt// flux gaet voort,
Niet een Geyt, of hy hoort en loopt,
Eer zy't met haer Rugh bekoopt:
En zy achter aen
Komt dan bloots voets gaen,
Naer het Veldts ghebruyck,
Met een groene Elfen struyck.

Haer Armen die zijn opgestroopt
 Met een Braselet,
 Van Roosjens dicht rond-om beknoopt,
 En sy is beset,
 Op het Hoef// met een Krans,
 Die verdooft, alde glans, vant licht,
 Als zy maer met haer ghesicht,
 Een kleyn vonckje schiet,
 Is de Son gantsch niet,
 lae, alles watter leeft
 Niet by hare schooneydt heeft.

Ghy kent nu wel mijn Harderin
 En weet waer zy woont,
 Die altijd mijn ghetrouwe min
 Met haer wreeheydt toont
 Gaet wat ras// seght haer doch
 Die ick was, ben ick noch// en seght,
 Dat ick blijf haer trouwe knecht;
 Wat zy wil dat ick doe,
 Wordt ick gheensins moe,
 Vwen vollen eys
 Sult ghy hebben voor dees reys.

[Galathea gheestigh Dier]

Op de Wyse: klagende drijft Phillis 't Vee.

GAlathea gheestigh Dier
 Oorsaeck van mijn lusjes,
 Oorsaeck van mijn eerste vier,
 Oorsaeck van mijn kusjes,
 Oorsaeck van mijn wreede pijn,
 Kussen doet mijn vrolijck zijn,
 Laet ons t' samen kussen,
 Om ons vyer te blussen.

't Kussen is een soet vreught,
 Want het doet mijn leven,
 't Kussen maeckt mijn Hart verheugt,
 Wilt mijn kusjes gheven:
 Kusjes soeter als het soet
 Dat den Hemel leven doet,
 Soeter als het minnen
 Van ons Velt-Goddinnen.

Het zijn kusjes suycker soet
 Die ick krijgh van Phillis,
 Met kusjes wordt ick ghevoedt
 Van mijn Amarillis:
 Maer als Galathea kust,
 Hemel wist ghy wat een lust!
 Kusjes om de Booden

Op te gast te nooden.

't Hoogst dat ick van u begeer
 Is mijn pijn te blussen,
 Kusje mijn, ick kusje weer,
 Laet ons 't samen kussen:
 Duysent kusjes, duysentmael,
 Gheef ick 't bloeyende Corael,
 Aen u teere tipjes
 Van u soete Lipjes.

Nu mijn soet Galathee
 Wilt niet langher beyden:
 Neemt my met een kusje mee
 Niemandt sal ons scheyden:
 Hierom wie 't behaeght of spijt,
 Ick ben doch mijn vryheyt quijt,
 En ick heb ghegheven,
 Om een kus mijn leve.

FINIS.

[Lestmael ginck ick op eenen morgen]

Stem: Ach treur nu mijn bedroefde schaepkens.

*L*Estmael ginck ick op eenen morgen,
 By een soo soeten Harderin,
 Zy was belaeen met duysent sorghen
 Daer toe oock heel bedroeft van sin,

Zy sat vol gepeynsen, by een rockjen Hooy,
 Ick gingh my veynsen, of ick socht mijn Ooy,
 Maer zy was in mijn Kooy.

Ick sprack haer aen met soete woorden
 Seght mijn beminde Galathee:
 Dat u de Wolven niet verstoorden
 En verscheurden ooc al u vee,
 Wilt u schaepjes drijven, ginder aen 't geboomt,
 Ick sal by u blijven, dat gy veylig kooomt
 Daer 't ruyschent Water stroomt.

Ick sal ghetrouwelijck by u waken
 En by u wesen al den Nacht,
 Daer toe een vaste Hutte maken
 Die wel bevrijt is door de kracht:
 Wilt my betoonen, suyvere Goddin,
 En doch beloonen, mijn getrouwe min
 Terwijl ick by u bin.

U trouwe dienst (beminde Harder)
 Ick oock gantschlijck niet segghe of,
 Ick bid u, brengt my een weynig varder
 Tot dichte by mijns Vaders hof:
 Mijns vaders wooningh, sal daer voor u staen,
 Met goet belooningh, sal hy u ontfaen
 Van 't gheen ghy hebt ghedaen.

Zy quamen soetelijck aendrijven
 Tot dichte by haers Vaders Kooy,
 Wel Coridon wilt hier wat blijven,
 Of soeckt ghy varder uwen Ooy?
 Een goeden avont, wensch ic u mijn lief,
 Ghy vint noch 'tavont, lichtlick u gerief,
 Want ick niet by u blief.

Wel wilt ghy my soo haest verlaten,
 Seght, mijn beminde Galathee?
 Wilt noch een weynigh by my praten,
 Ey! hartje flux, soo wil ick mee,
 Ick sal betoonen, dat ick u bemin,
 Wilt by my wonen, suyvere Goddin,
 Want ghy staet in mijn sin.

Adieu Coridon ick moet scheyden,
 Mijn Schaepkens die zijn mat en moe,
 Als ghy de Meyskens gaet gheleyden:
 Soo tast een weynigh stouter toe,
 Wilt gy gaen weyden, Coridon nu segt?

Niet langh te beyden, o ghy soete knecht,
Ghij zijt u selfs te slecht.

Oorlof ghy Harderins te samen
Ontfanght dit Liedtjen al-ghelijck,
Als ghy u Harders wilt beschamen,
Soo set hem een verhoolen strick:
Gy moet hem vleyen, so lang als gy bent
In uws vaders weyen, ofte daer ontrent,
Seght dan, adieu mijn Vrent.

UYT.

[Soetste Harderin]

Stemme: Coridon ontsteecken, etc.

SOetste Harderin
Die mijn pijn kent,
Wilje dat mijn Min
Nemen magh een endt,
Wilt dan voor mijn spreecken
Aen mijn Galathee,
Dat haer hart magh breecken,
En mijn droefheydt mee.

Vraeght zij wie soo stout
Hem soo heeft dersint,
Die hem toe-vertrout
Dat hy haer bemint:
Seght het is een longhen,
Die zy soo bedroogh
Dat hy wierdt ghedronghen
Door haer eyghen Oogh.

Soo zy verder vraeght,
Waerom dese longh
Niet zijn droefheydt klaeght
Met zijn eyghen Tongh?
Seght zijn longhe laren
Die hy noch gheniet
Groote schaemte baren
Als hy u maer siet.

Seydt zy dat den dagh
Ongheluckigh was,
Dat ick haer eerst sagh:
Seght haer van het Gras
Met een Krans te knopen,
Waer in dat hy von
Dat zijn langhe looppen
Noch ghenieten kon.

Soete Voorspraeck seght
Aen mijn Harderin,

't Is een Harders Knecht,
Sonder meer als min:
Weynigh Landt te ploeghen,
Weynigh vruchtbaer Vee:
Maer een goedt ghenoeghen
In zijn Galathee.

Seght dat hy niet acht,
(Doch hy heeft het niet)
Groot of heersch gheslacht
Daer men Eel afhiet:
Maer hy is een Harder
In zijn eerste leught,
Die gheen afkomst varder
Rekent dan de deught.

Isse dan gherust
Dat ick sterven moet?
laese, 't is haer lust,
Neen, zy is te goet,
laese, want haer leden
Zijn wel waert mijn doot,

Nee, ick weet gheen reden,
Maer mijn hoop is groot.

[Den Coninck der nacht geesten fier]

Stemme: *Il Re del noche ha nunça me, &c.*

*D*En Coninck der nacht geesten fier,
Heeft my ghesonden van ver alhier,
Om dat ick door mijn konste op d'aert
De Mens verschrick en maeck vervaert,
Al wat hy doet// quaet ofte goet,
Bespie ick en rontom ick gae,
Altijdt pleysant// doch onbekant
Ic spreek niet een woort dan, ha, ha, ha.

Van plaets tot plaets ick vlieden mach
Gelijck den Blixem en Donderslach,
En minder dan in een minuyt
Zoo heb ick alle dinghen ghesnuffelt uyt,
Gheen Tovenær, vervordert hem daer,
Wanneer ick Veld' oft Hey door gae,
Dan stil en stom// ick by hem kom,
En spreek niet een woort dan, ha, ha, ha.

Als de lufferen gaen tot haer bancket
Een yeder sich heeft neer gheset
Om lustigh en vrolijck te zijn:
So kom ic slurpe de ghesuyckerde Wijn,
Van achterwaers// blaes ic uyt de kaers
Menigh korts-wijl recht ick aen,
Ick kus de Maegt// en ist dat sy vraecht
Dan gaen ick heen met een, ha, ha, ha.

Somtijts soo hoortmen opde solder

Een hart getier en een luyt ghebolder,
 In kelder en oock voor de tap,
 Daer geef ick de Vrou so menigen klap,
 In doncker ic treck// vant bed haer deck,
 En leghtse met haer billen naeckt,
 Zy tiert zy baert// sy is vervaert,
 En dan gaen ick heen met een, ha, ha, ha.

Opt Kerckhoff ick oock brul en baf
 Ick sedt mijn opde Dooden Graff,
 Ick maeck veel spoocksel en gherucht
 Dat yeder Man sich voor my vlucht,
 By wijlen ick// de Meyt verschrick
 Ick neem de kinderen uyt de Wiegh,
 En inde pleck// legh ick een Geck,
 En dan gaen ick heen met een, ha, ha, ha.

Soo rommel en stommel ic al den nacht
 Dat dickwils wert om mijn ghelacht,
 Maer als de donckere nacht verdwijnt,
 En dat de Maen niet meer en schijnt,
 Verdwij ick oock// gelijk den roock,
 Veel gherommel ick achterlaet
 Maer die God vreest, en sijn woort leeft,
 Die past niet veel op een, ha, ha, ha.

[Lest was ick met mijn Rosemond]

Voys: Ten Hemel bracke trane.

Lest was ick met mijn Rosemond
 Ghetreden in een Soen-verbondt,
 Van duysendt Kusjes, min noch meer,
 Te gheven en te krijghen weer.

't Is waer mijn Lief ghy hebt voldaan,
 't Ghetal heb ick van u ontfaen:
 Maer waer is erghens een ghetal
 Daer Liefd' sich mee vernoeghen sal?

Waer saghmen oyt een Kooren-velt
 Daer Aer, en Stoppel was ghetelt?
 Waer sagh men kenlijck tal van Graen
 Zijn leven op den Acker staen?

Waer vondtmen oyt soo slechten Sot
 Die immermeer den Wijngaert Godt,
 Den ghever van het Eele Nat,
 Om een ghetal van Druyven badt?

Waer saghmen sulcken plompen Boer,
 Soo groven Kinckel, sulcken Loer,
 Die opt zyn handen hief tot Pan,
 En riep om duysendt Byen an?

Wie isser, die de druppels telt
 Wanneer het Reghent op het Velt?
 En die 't ghetal van 't goedtje kendt
 Dat van den Haghel werdt gheschendt?

Het zy of goedt, of ongheval,
 De Goden senden 't sonder tal:
 Iupijn die seydt, dat past my wel,
 Dat ick mijn selfs gheen maeten stel.

Ghy dan, die oock zijt een Goddin,
 Hoe kan u komen in de sin,
 Dat ghy my maet in't kussen stelt
 Daer ghy mijn suchten niet en telt?

De bracke Traenen die ick giet,
 Mijn Rosemondt, die telje niet:
 De Kusjes (tusschen ons ghestelt)
 Die hebje fijntjes nae ghetelt.

Soo ghy de Traentjes telt in my,
 Soo telt oock uwe Kusjes vry:
 Maer soo ghy 't eerst wilt overslaen,
 Soo laet oock 't ander tellen staen.

En gheeft my Kusjes sonder endt,
 En seght: Ick ben nu omghewent:
 V Tranen waren sonder tal,
 Mijn kussen oock soo wesen sal.

[Ey lieve! Spaert u Kusjes wat]

Een ander op de selve Voys.

EY lieve! Spaert u Kusjes wat
 Mijn Rosemondt, mijn vreughden schat,
 In alle dinghen is een maet,
 Ten deught niet watter buyten gaet.

Daer zijn oock palen in het soet,
 Daer buyten smaect het al nae roet,
 En hoe de soetheydt hoogher gaet,
 Hoe dat het walghen naeder staet.

Mijn Rosemondt, ick leer u dit,
 Als ick om seven Kusjes bidt:
 Soo weest voor eerst niet al te vre,
 Maer houdter vijf, en gheefter twee.

Maer, alle beyde niet te langh,
 Noch bey soo geyl als ick verlangh:
 Maer bey soo schaemtelijsk beleeft,
 Ghelijck Diaen haer Broeder gheeft.

Flux dan ten eersten op de been,

Flucx op u vlogghe voeten heen:
En schuylt nergens in een gat,
Eer ick u by de Mouwen vat.

Ick sal u volghen waer ghy vliet,
Neen, Rosemond, g' ontlooptme niet:
Ick salse krijghen, daerse kruypt,
Ick salse vatten daer je sluypt.

Ick sal mijn handen aen u slaen,
Die Proy en sal my niet ontgaen:
Wie sagh een Duyfken of een Kaeuw
Ontkomen uyt een Havicks Klaeuw?

Dan sult ghy zijn mijn eyghen buyt,
Dan sult g' u Handen strecken uyt,
En driemael bidden om ghenae,
Eer ick mijn Handen van u slae.

En segghen: Laet ick u mijn Ziel,
Voor 't gheen dat ick u flus onthiel,
Voor dat ick u gheen seven gaf,
Met tweemaal seven soenen af.

Maer daer mee sult ghy niet volstaen,
En eer ick my beken voldae,
Druck ick u bloeyende Corael
Met seven Kusjes sevenmael

'k Sal om u hals mijn armen slaen
En houden u soo langhe staen,
Tot dat u Kusjes en de mijn
Betaelt van weder zijden zijn.

Tot dat ghy met my sweeren sult
Dat ghy u in de selve schult,
Noch wel een reysje woudt ontgaen
Om weer de selve straf t' ontfaen.

FINIS.

[Fortuyn o lacy puer]

Stem: Ick sucht, ick ween, etc.

Fortuyn o lacy puer!
Hoe valt ghy my soo suer?
Ick doe mijn geklag, vanden eersten dag
Dat ick u longhman sag.

Gy gaeft my uwe hant, tot eene onderpant,
Ghy swoeret mijn, seer trouw te zijn:
Maer ghy laet my in schant.

Ongheluck en teghenspoet,
't Welck my mijn Lief aen doet,
Hy heeften gherucht, en afghepluckt
Drie Roosen van mijnen Voet.

Hy quam my soo vriendelijck aen
Dien loosen Courtisaen,
Houdt daer lonck-vrou, daer isser mijn trou
Ick salder u niet af-gaen.

Ghy hebt gheschent de Maeght

Die nu soo jammerlijck klaeght,
Ghy hebtse gesocht, daer toe gebrocht,
'tWelck zyder beklagheth noch.

Ghy denckt niet om de Min,
Maer ghy stelt uwen sin
Op die u niet, beminnet siet,
Weynigh tot u ghewin.

Nu sit ick in't verdriet,
In schanden alsoo men siet,
Blijft verre van mijn, genomen mijn eer:
Dat klaghe ick God den Heer.

Nou treckt hy uyt den landt
En laet mijn Maeghet in schant,
longe Dochters neemt hier een exempel saen
Die jouders eerst komen aen.

[Verheft u diep ghesucht]

Stem: Sarinter blijfme by.

Verheft u diep ghesucht
Tot boven in de Lucht,
En bid daer aen de Goon dats' uyt medooghelicheydt
V weder stellen in u oude vrygheydt.

Waerom dus onverdult?
't Is doch u eyghen schult,
Had ick nae 't by zijn van mijn Cloris niet ghehaeckt
Ick had soo diep in Venus Netten niet gheraeckt.

Soo langh ist Muysken vry
Als 't loopt de Val voor by:
Maer sluyp het een fles in en raecht het brocxken aen,
So valt het knipken toe en 't Muysken blijft gevaen.

Daer sit het dan en knaeght,
Berispt zijn eyghen graeght,
Vervloecht het lockend' aes, en leert ons met zijn doot
Dat een te graghe lust ons dickwils brengt in noot.

Doe ick by Cloris quam
En t' eerste kusje nam
Van haer korale mondt, doe wist ick van gheen brant,
Dat soet ghesicht daer nae heeft in mijn ziel geplant.

Doch schoone van dees pijn
Moet ghy gheneester zijn,
Niet anders dan de gheen die my dit leet aen doet,
Niet dan dijn weder-lust, mijn liefd' versachten moet.

[Ick sucht, ick ween, ick klaegh]

Voys: Goddinne ach! ick ga, &c.

Ick sucht, ick ween, ick klaegh,
Van droefheyte al mijn leven,
Mijn Lief die my te Minnen plagh
Die heeft my nu begheven.

Wy waren soo ghepaert,
 Als een Goddin der Menschen:
 Hoe Edel hoe Rijck, hoe longh bejaert,
 Gheen schoonder mocht ick wenschen.

Dan komt zy 'smorghens vroegh,
 En zy is soo liefaligh,
 Mijn lief heeft twee bruyn Oogen soet,
 En Lipkens Root Coraligh.

Nochtans zy my verliet,
 Sy ginck met een voor heenen,
 Met eenen die daer Flora hiet,
 Haren Naem doet my weenen.

Schant Flora die ontbloot,
 Doen hy 't zijn Vrouw vertelden.
 Hoe hy een ander zijn Liefde toe-droegh
 Daer zy haer seer in quelde.

Doen nam sy haren gangh
 En meende by my te komen,
 Daer ick lach onder de Loveren groen,
 Een Wilt heb ick vernomen.

Hy spande zijnen Boogh
 En meende dat wilt te raken:
 O doodt! die hier verdolven leydt,
 Moest dit mijn Huys-vrouw smaecken.

Hy kustense voor haer mont,
 Hy meende dat Bloedt te stelpen:
 Maer laes! hy gheen secours en vondt
 Om sijn Huys-vrouw te helpen.

Adieu mijn Liefste Lief,
 Adieu mijn opperste waerde,
 Adieu Lief die begraven leydt
 Onder de swarte Aerde.

Adieu mijn Lief Adieu,
 Adieu mijn wel beminde,
 Adieu Lief die begraven leyt
 Onder de groene Linde.

Eynde van't eerste Deel van den Laurier-Krans.

[Tweede deel]

Kers-nacht,

Stemme: Nova.

O Kerstnacht! schoonder dan de daghen,
 Hoe kan Herodes 'tlicht verdragen
 Dat in u duysternisse blinckt,
 En wort geviert, en aen gebeden?
 Zijn hoogmoet luystert na geen reden,
 Hoe schel die in zijn ooren klinckt.

Hy pooght d'onnoosle te vernielen,
 Door't moorden van onnoosle zielen,
 En weckt een stadt en lant-geschrey,
 In Bethlehem en op den Acker,
 En maeckt den geest van Rachel wacker
 Die waeren gaet door Beemd en Wey.

Dan na het westen, dan na 't oosten,
 Wie sal de droeve Moeders troosten,
 Nu sy haer lieve Kinders derft?
 Nu sy die siet in bloet versmooren
 Al eerste naulijcks zijn gebooren,
 En soo veel swaerden root geverft?

Sy siet de Melck op de tippen
 Van die bestorven bleecke lippen,
 Geruckt noch vers van 'smoeders borst,
 Sy siet de teere traentjes hangen
 Als dauw en druppels op de wangen,
 Sy sietse vuyl van bloet bemorst.

De winc-braun dect nu met sijn boogjes
 Gedoken, en geen lachend oogjes
 Die straelden tot in't moeders hart,
 Als sterren die met haer gewemel
 Het aenschijn schiepen tot een Hemel,
 Eer't met een mist betrocken wert.

Wie kan d'ellend en jammer noemen,
 En tellen soo veel jonge bloemen,
 Die doen verwelckten, eerste noch
 Haer frissche bladeren ontloocken,
 En lieffelijck voor yeder roocken,

En 'smorgens droncken 't eerste sogh.

Soo velt de Zeyn de koren aren,
Soo schut een buy de groene blaren
Wanneer het stormt in 't wilde wout,
Wat kan de blinde staet-sucht brouwen
Wanneerse raest uyt misvertrouwen?
Wat luyd soo schendigh dat haer rout?

Beducht Rachel schort dit waren,
V kinders sterven Martelaren,
En eerstelingen van u saet,
Dat uyt u bloet begint te groeyen,
En heerlijk tot Gods eer sal bloeyen,
En door geen wreetheyt en vergaet.

I. van de Vondelen.

[Hoe legh ick hier in dees ellende]

Voys: *Met recht mach ick my, &c.*

*H*Oe legh ick hier in dees ellende
Van mijn vijf sinnen gantsch berooft,
Komt siet my aen ghy aerdsche bende
Die van de wereltd wort verdooft,
Ghy die altijd in ydel saecken
Soeckt uwen gheest soo te vermaecken.

De Zee Spreuen met haer soet singhen
Verdooft den Stier-man soo den gheest,
Dat hy zijn Zeyl niet kan bedwinghen,
Maer moet vergaen door storm tempeest:
Soo doen zy die door ydelheden
Verliesen haer verstant en reden.

Wat heb ick schoonen tijdt versleten
In't vercierem van mijn Lichaem,
Dat wordt nu van de wormen ghegheten,
Want haer de spijs is aanghenaem:
Maer niemandt hoeft met my te spotten
Want yder moet in d' Aerde rotten.

Mijn schoon hayt dat soo plagh te krollen
Vercierde seer mijn leughdigh hooft,
Dat salmen sien op 't Kerck-hof rollen,
Als d'Aerde dat heeft af-ghestoofd,
Mijn schoon Coleur is gantsch verlooren
Sterven moest ick, ick was ghebooren.

Mijn Lidtmaten, ('t is te beweenen)
Daer ick mee dansten pertinent,
Dat worden nu verrotte Beenen,
Door den tijdt in d'Aerde gheschent,
't Vleesch datter veel plagh aen te locken
Leydt nu in duyster Aerde ghetrocken.

Mijn klare stem als klinckende snaren

Is al vergaen als roock of mist,
 Wildy nu sien waer 't is ghevaren?
 Komt in mijn graf, opent de kist,
 Daer sult ghy sien dat veele Wormen
 Mijn lichaem gruwelijck bestormen.

Mijn oogen die door soete loncken
 Verwonnen meenich minnaer 'thert,
 Sijn voor de wormen nu speloncken,
 Ende bedeckt met aerde swert,
 Mijn Wangen die plachten te bloosen,
 Sijn nu vergaen gelijk de Roosen.

Mijn roode Lippen en witte Tanden,
 't Verciersel van mijn lieve mont,
 Mijn welgemaecte schoone Handen,
 En fraey besenden Borsjes ront:
 Sijn al van d'Aerde in geswolgen,
 Een yeder denckt dat hy moet volgen.

Al mijn Huysen en schoone Palleyzen
 Besluit ick nu in eenen hoeck,
 Mijn schoone kleeren wilt overpeynsen,
 Sijn nu maer eenen Linnen doeck,
 Mijn reuck en verwe gecalandert
 Sijn al in vuylen stanck verandert.

Heb ick int quaet of goet bedreven
 Daer af sal ick nu loon ontfaen,
 Oock rekeningh geven van al mijn leven,
 Mijn ziel moet voor den Rechter staen,
 Sal 'sweerelts goet my dan doen voordeel
 Als ick moet hooren sijn strenge Oordeel?

Mary Smuls vreught, Op Floraes lieve vveelde,

Voys: Schoone Harderinne.

VVEch nu met het Weven
 Smyt het Spoel-wiel vry op't vier,
 Laet ons vrolijck leven,
 Voort dees Prullen nu van hier,
 't Is nu anders als het plach,
 Teert en smeert vry nacht en dach.

Grietje Buer wel trouwen,
 Is het hier noch pof, pof, pof,
 Mes dees rammel Touwen?
 Wat, je Man die is te slof, 'tIs, etc.

'tIs een slechten lorden
 Die gien goet met hoopen wint,
 Die nu Rijck wil worden,
 'tBloemen koopen maer begint, 'tIs, etc.

Laet ons Domineeren
 'tMacher nu ghenoegh op staen,
 'kMien in luffers kleeren
 Binnen 't half laer te gaen, 'tIs etc.

'kWil een mooy Kalesje
 Houwen, met een Paert op stal,
 Als een longh Princesje,
 Speulen vaeren over al, 'tIs etc.

'k Mach gien Vleys meer eten,
 Als een Duyfken of een Hoen,
 'tBier is mijn vergheten,
 'kGa men Buyc met Wijntge voen, etc.

Of men alle daghen
 Nu een Pont of twee verteert,
 Dat kan niet bedraeghen,
 Meer men wint als men begeert, 'tIs, etc.

Schoon datmen de Ringen,
 Silver, Rock, lae al verset,
 Laet het nu vry springhen:
 'tKomt weer dubbel in ons net, 'tIs, etc.

Kussens, Spoelen Wielen,
 Hester, Grietje, Stijntje, tja!
 Laet ons die vernielen,
 Schijt in't Wercken, lustig slae, 'tIs etc.

[Cathrijn die met Diaen ten reye// gaet]

Stemme: Periosta.

Cathrijn die met Diaen ten reye// gaet,
 Die schrande gau en wonder jeughdigh// siet:
 De lucht met galm van u Scalmeye// slaet,
 Oft huwt u dans aen eenigh vreughdigh// Liedt,
 Of Bloemen leeft dicht langhst de water// kant,
 En Faunus, Pan en meenich Sater// brant.

Of u Godes ten dienst vaeck veerschens smeeet,
 Of lageres der Honden koppels// leyt,

En volght haer sleep, en in u Leerskens// treet
 Als d'uchtent silv'ren Dau en droppels// spreyt:
 Wanneer de Nacht wijckt door verborghen// noot,
 De schemeringh en 't lieflijk morgen// root.

Segt wack're Nymph, die kruyt en rooskens// plet,
 Wat lust u leugt aen Phebus Suster// bint,
 Wiens spoor ghy volgt, daer sy haer brooskens// set,
 Is't om dat ghy u dus geruster vint?
 En scheyt geneucht als ghy aen't lagen// tijt,
 Te sleuren 'tWilt dat uwe lagen// mijt?

Wat lust kan't zijn te volgen Winden// gau
 Ter lacht? en voor den beet van 't wilde// Swijn
 Te duchten dan in Els, of Linden// schau,
 Schier ademloos te wenschen stil// te zijn?
 Wat lust is't als u rey te gader// dringht,
 En hijgt nae 't nat dat uyt zijn Ader// springt.

't Is gruwelijck 't onnoosler Dieren// hol
 Crijgh aen te doen, en 't groen te sprengen// root,
 Van't Heylich bloet, en dus te swieren// dol
 In't Bosch, en voor u Vrou te brengen// doot
 Haes, Hind of Hert; dat in zijn nooden// vaeck
 Veel tranen schreyd, en weckt der Goden// wraeck.

Komt schuwe maegt nyt 'swouts schuyt wincklen// voort,
 Leg af 'tgeen bet der krijgerinnen// past,
 Spriet, Boogh en Pijlen, diemen rinck'len// hoort:
 Leent wijse 't oor, aenvaert der minnen// last,
 Doolt met de rest, en Borgerszedes// hout,
 Daer Venus volck-rijck groote Steden// bout.

Er Cynthia scheyt uyt haer Broeders// schijn
 Tot negenwerf een ront geweven// vlam,
 Sult ghy getelt met andre Moeders// zijn,
 Als 'tzieltje (dat nyt u zijn leven// nam)
 Hangt aen u speen, en koost en dertel// steent,
 Of in u schoot van weelde spertel// beent.

I. v. Vondelen.

[Hey! tsa lustigh vrolijk wacker]

Stem: Meysjen moet ick by u slapen?

HEy! tsa lustigh vrolijk wacker,
 Dat een reys een roemer an, als een man
 Of dat gaetje voor mijn macker,
 Daer Cousyn dat gelt u dan.

Siet het Wijntje vrolijk hupp'len,
 Dansend in het klare glas// ey soo ras,
 'tSchijnt of Bachus soete drupple
 Singhen, springhen op zijn pas.

Slaet aen dit gheladde Boortje
Eens u kleyne vingher dra// tot het la:
Soo een volle dat behoortje

Daer mee, doet mijn soo eens nae.

Siet mijn Suycker soete Meysje,
Hoe dees Roemer nae u helt// 'tschijnt sy stelt
Haer om mee van u een reysje,
Van zijn drop te zijn ghetelt.

Eerst een kloeckje, dan een kusje,
Kom mijn Beckjen weest te vreen, datser een
Holla! sacht mijn soete Susjen,
Drie ten minsten, 't heeft sijn reen.

Keeltje doet u deurtgen open,
Siet de Fransman komt u by, waer is hy
Daer soo haestigh heen gheloopen?
Wel dat lijckt schier Toovery.

Hey! ick voel hem hier noch vroeten,
Schencker maect dit weer wat swaer,
Kom hou daer, kusje sal het weer versoeten,
Lusjes, kusjes, paer by paer.

Daer mijn vrient, wilt mijn nu na doen:
Brenghet aen u buerman voort, so 't behoort
'k Bidje wilt u doch wat dra spoen
Stoot de Frans-man buyten boort.

[Heer hoe doet ons Bachus rasen]

Voys: Fijtje Floris mijn Speel.

Heer hoe doet ons Bachus rasen,
Als hy steyghert nae den top
Van ons swacke herssen-kop,
Heer, wat doen de stomme Glasen,
Alsser twee of drie douzijn
In het lijf ghegoten zijn.

Als de Wijn begint te stijghen
Nae het hooghe sinnen-slot,
Dan so werdt een wijs Man sot,
Dan soo moet de reden swijghen,
Stracks het Breyn op stelten gaet,
Alsser Bachus lucht in slaet.

D'een Rondeelt en snurckt van Rijmen,
D'ander sit en luystert toe,
Gheen van beyden werdt het moe,
D'een moet Vryen, d'ander Lijmen,
Als de Wijn is inde Neus
Werdt het Volckjen Amoureux.

Dan soo wilmen lecken, soenen,
 Al was't maer een Spinne-rock,
 Of een Houten Besemstock:
 Dan so viertmen Hoet, noch Schoenen,
 'tPlomste Volckje wert beleeft
 Als het wel gepepen heeft.

Vrysters laet u mooye Kleeren,
 Loopt vry wegh, en binnen gaet,
 Komter yemand in u straet,
 Met een nat Zeyl aen laveeren,
 Sulcken Schipper soo een Man,
 Hout het op de Vrijster an.

Die wil dan terstont aen't nollen,
 En stracks nae u koonen vat,
 Sonder dat hy u Rabat,
 Of u Lobbe vreest te sollen,
 Of ghy grau, of doncker siet,
 Droncke luy en achtent niet.

't Schijnt het een gemeen gebreck is,
 Als de sinnen vande Wijn
 Altemael betoovert zijn,
 Dat een Mensch dan veeltijt geck is,
 Selden beurt het dat een Man
 Wijs kan blijven byde Kan.

Tirces Spoock,

Voys: *Droeve Princesse, van 't, &c.*

HA Phebi glants wijck uyt mijne oogen,
 Op dat ick in de naere Nacht
 Mijn dick geronnen bloet mach droogen,

Door nieu en varsse kruyden kracht,
 Mengend gesoon in vijf verscheyden Kommen,
 En dan te kommen, met een wreet gebaer:
 Kom Morphi haest uyt u spelonck geklommen;
 En met een krommen, wel gesleepen schaer
 Snij ick het een en dan het ander kruyt,
 En treck (als 't wesen moet) veele tot de wortel uyt.

Doch eer de Nacht sich in't midden bevinde,
 Neem ick de Herbres samen op,
 Dien (na veel besweeringh in't binde)
 Samen steeck in een aerden kop,
 En treck een parck, als drie-dubbelde rondon,
 Daer ick van stonden aen mijn guychlery
 Wit drabbigh deegh van swarte dulle honden,
 Samen gebonden met een draetje Zy,
 Legh op een star, daer-by een Test met bier,
 So lees ick mijn boeck, en mijn lichte roe ick swier.

Verschijn haest Pluto hier in het duyster,
 Op dat ick van u mach verstaen
 Wat Spaense Ziels ghy van u luyster
 Nieuws hebt gevist uyt d'Oceaan:
 Want in mijn glas sie ick Hollanders strijen,
 En daer besijen, Spangjens dapp're Vloot,
 Die (soo my dunckt) geraeckt is heel aen't lijen,
 Mits datter glijen, veel in Charons Boot,
 Die haer vervoert door Nobis Kroegh na d'Hel;
 Verschijn, sa Pluta kom, eer dat ick u vat der quel.

Wevers Qua-Neeringh Liedt,

Stem: Van de Roumantels.

'T Hart is my soo seer bekommert
 'k Heb mijn selven heel ontrijft,
 't Schabbetjen moet nae de Lombert:
 Soo de neeringh langh dus blijft;
 Pover my nae Oomkens drijft
 Om te halen ront geschijft, Duym-kruyt
 Had ick maer een Spaensche Kluyt
 'k Hielder mijn Schabbe noch uyt.

Pover die komt my benouwen
 Met mijn Heer van Bijster-velt:
 'kMoet mijn hoofd so dickmaels krouwen
 Datme magher Man soo quelt;
 'k Heb meer Luysekens dan Gelt,
 De Fieltjes doen mijn geweld, Niet kleen
 't Voels' hier op mijn Rugghe-been
 Datse my met Voeten treen.

Men klaeght nu aen alle zyen

Van 't Weven ten gaet niet wel:
 Ick mach niet meer Slunsen vryen
 Als een Blaeu-wevers Schoots-vel,
 Om dat ick Pover ghesel
 Hebbe seven duyts van d'el, Voor knecht
 Om te klaghen heb ick recht
 Want het gaet te schandigh slecht.

Als de Somer was voor handen
 Had ick noch wat beter loon;
 Maer door de koud' en Keerse branden
 Verteer ick mijn winst heel schoon:
 Ick eet menighen Paerde-boon,
 Negen stuyvers voor twee broon, 't is dier
 Was ick eens een Rentenier
 Ick hingh een brocke Vlees te vier.

Begon de Neeringh wat te rijsen
 't Sou my wonder wel aenstaen,
 Ick sou mijn Maghe somtijdts spijsen
 Met een brocke Labberdaen:
 Maer nu en kan het soo niet gaen
 'k Moet gaen eten wijngaert blaen, en gras
 Loopen by de Koeyen ras,
 Slapen 's nachts op een Hooy-tas.

't Seven-duyts werck heb ick verlaten
 't Gaet nu als een Zijde sacht:
 Ick sal gaen Weven witte Graten,
 Mooytjes op de twalef schacht:
 Ick hebber langhe nae ghetracht
 Krijgh ick't nu niet op mijn kracht, 't es raes,
 'k Meen te leven als een Baes
 Eten Butter, Broodt en Kaes.

Prince mocht dit langhe dueren
 Boonen eten ben ick sat;
 Mocht ick Weven Legatueren,
 Zijd-Damast of Lap-voort-gat:
 't Sou my wel behaghen dat,
 Anders word ick als een Rat, Soo kael,
 Eten alle middagh-mael
 Broodt en Ayen als een Wael.

Vasten-avonts Liedt,**Op de Wyse: Onlangs geleden, daer ick etc.**

VRymoedigh man, Bachus Vulcaen en Pan,
Blijft niet hier van, Vastenavond komt an,
'tGeeft tijt en stont, komt by den dis te gaer,
Vastenavond, en komt maer eens in't Jaer.

Schaft lustigh op, want noyt op ydel krop
Stont blijden top, of welverheugden kop,
Dus smeert den mont, verlicht u herte swaer,
Vastenavond, etc.

Nu vrolijck zijt, maeckt u van suchten quijt,
Die eens verblijt, en is niet droef altijd:
Onsteeckt de lont, geeft vier al sonder vaer,
Vastenavond, etc.

Maer mist u kruyt, ja duym kruyt arme quyt,
U kas ontsluyt, en siet na Oomkens uyt,
Haelt soo een pont, vijf ofte ses aldaer,
Vastenavond, etc.

Koopt Boter veel, Melck, Eyeren en Meel,
Slaet door de keel, Wafels, Pankoecken eel,
'tZy u gejoint, of niet, ghy hebtet klaer,
Vastenavond, etc.

Daer moet oock zijn, goet Bier, ja lieben Wijn,
'tZy van den Rijn, of Frans, datt' niet en schijn
Al van den hant, ghy weet doch openbaer
Vastenavond, etc.

Veel is't gewach, 'tis nu dien blijden dagh
Datmen als 't plach, suypen en brassen mach,
Den buyck al ront, de doot volgt ons doch naer, etc.

Al sulcken praet, als't saet van overdaet,
Die veel omgaet, slaet deugtsaemheyte en maet,
Vlack in den gront, doch en ist seggen maer, etc.

Dit avont Feest, hout geeren yeder geest,
Daer't vasten meest, veracht wert en gevreest,
Al ist gesont, men hout liever een paer, etc.

As dach en kruys, wil niemant in zijn Huys,
Maer drincken kuys, mach wel bestaen quansuys,
Dies seer gewont, de zedigheyde vint haer,
Sulcken avont, vintmen veel in't laer:

Of yemand meent, dat den tijt is verleent
Om gulsch versteent, te leven vrolijck? neemt,
Dit moet zijn kond, ons sterffelijcke schaer
Geenen avont, moet sijn mis bruyckt in't laer.

In maetigheyd, dient alles aen geleyt,
Of 't wort beschreyd, naemaels niet onbescheyd,
Dus niet te bont, o Venus neemt reden waer,
'tZy wat avont, tijt, of saysoen in't laer.

[Silvester inden Morghen stont]

Stem: Sir Eduwart nouvels deligt.

Silvester inden Morghen stont
Begaf hem op de lacht,

Dies Silvia vol sorghen vont
 Haer Maeghdelijck ghedacht:
 Och! (seyd' zy) eer de Sonne daelt
 Lief keert weer uyt de Weyden,
 En u Nymph by dees bronne haelt
 Daer zy u sal verbeyden,
 En doolen met haer Schaepkens in het
     Velt bedroeft
 Beklaeghen u af zijn met smert,
 Soo langh sy u vertoeft.

De Sons vertreck bevestigd besmert,
 Bewolckt, bedroeft de lucht,
 En u vertreck betreect mijn hert
 Met rou en onghenucht:
 Want ghy gaet met twee Harten heen
 Om't derde Hart te vanghen,
 En laet my, tot mijn smart, met geen
 Alleen naer u verlangen;
 Doch laet opt minste, so gy gaet my een Hart by,
 Voer't mijne met u opde lacht,
 En laet het u by my.

Doe vingh den droeven Herder aen
 En sey, Lief denckt doch niet
 Dat ick een voet sal vorder gaen
 Als my u gunst ghebiet:
 Ghy zijt mijn Lief, mijn leven ach!
 V af zijn baert mijn smert,
 V by zijn alleen geven mach,
 De vreugde aen mijn hert:
 Geen Herder scheidt, als doen Herder scheidt van
 Zijn Herderin, zijn Troostertjen,
 En greep zijn Honden an.

Silvester kreegh een Hart in 't oogh
 Dat voor zijn Honden vloot,
 Dies spande hy zijn swacke Boogh
 En plingh daer nae schoot:
 Maer 't miste door de snelligheydt
 En 't loopen van het Beest,
 Och! seyde hy: Waer dat wel beleyt
 Naer mijnen wensch gheweest:
 Hy volghert op het yverigst tot den avontstont,
 Maer 't Hart ontquam 't, dies harteloos

Den Harder hem bevont.

Hy keerde weder naer het pleyn,
 Daer hy sijn Liefste liet:
 Maer hy bevond hem daer alleyn,
 Sijn Hertje waster niet:
 Och! riep hy wat een swaricheyt,
 Dewijl ick't Hert nae ren,
 Ick van mijn Hart, mijn klerigheyt
 En al verstecken ben:
 Hy gaf hem naer het Dorpje, na sijn liefstes deur
 Daer vondt hy doe sijn Hertje weer,
 In't eynd van zijn getreur.

Soetendals Scheyd-lied van Haerlem,

Voys: Tot God wil ick al, etc,

ADieu Haerlem Soetendal,
 Met al u schoon contreyen,
 Adieu Vrienden en Magen al,
 Mijn maers ick niet vergeten en sal,
 Daer ick mee ginck vermeyen.

Adieu Andries de Bosscher net,
 Abraham Leenaerts mede,
 Pieter Ioris daer by geset,
 Ian Vermeers en Gillis de Smet,
 Often Meuwels soeck vrede.

Ick bedanck u van harten seer
 Mijn lieve maets gepresen,
 Van goet geselschap 't allen keer,
 En van u-lieder deught en eer,
 Die ghy my hebt bewesen.

Adieu Ionckmans en Dochters mee,
 Tot dat wy weer vergaren,
 Nu treck ick Godes gelee,
 Dat mach my deeren op de zee
 Als Godt my wil bewaren?

Adieu Overveen en Santvoort,
 Wijck-op-zee daer beneden,
 Heems-kerck, Beverwijck, soo't behoort,
 Velsen, Schooten, en de Sant-poort,
 Kort-rijck wil ick begeven.

Adieu Brero, Blinck-duynen wijt,
Aelberts-bergh, Bloemendale,
De Klever Laen, Passchier Petijt,
'tHuys te Kleef, en 'tHuys te spijt,
'tRoot-huys, Siecken vol qualen.

Adieu Sparendam Pan-ael klaer,
Sparwouwer Dijck seer hooge,
Pennings-veer, Rusten-burg voorwaer,
Adieu Schalckwijck en Schollenaer,
Daermen mach gaen in't drooge.

Adieu Lis, Hillegom, Heemstee,
'tSlot, Kraeynest, Berckenroode,
Nuysenburgh, Aerdenhout, Baen mee,
En d'Hont daermen spanceert in vree,
Adieu ick laet u noode.

Adieu *Liefd' die Trou blycken doet,*
Adieu *Pellicanisten,*
Adieu *Liefd' boven al weest vroet,*
Adieu Edel *Vvynranxkens* soet,
Leeft vrolijck sonder twisten.

Oorelof Princelijck Princier,
Verstroyt uyt u Landouwe,
Cantica Bruyd reyn van manier,
Gy die schuld onder't *VVit Angier,*
Blijft *in Liefde Getrouwe.*

[Schoonste Nymphje in het wout]

Stem: Lustich Hymen als een man.

Schoonste Nymphje in het wout,
Die my hout,
Door u fier gelaet gevanghen,
Drijft u schapen hier ter sy// nevens my.
Daer dees koele Berghen hanghen.

Wilt nu hooren t'eenmael uyt, overluyt
Desen Armen Harders mijden,
Die uyt sijne drooge borst// noyt en dorst
Zijn verhoolen vier belijden.

Och! hoe dickwils hebben wy, sy aen sy
In dat groene gras geseten?
Daerje my van rosen schoon, eene kroon
Om mijn vyerigh hoofd ginckt meeten.

Had ghy noch alreede nu// niet so schu,
 Op mijn suchten gaey geslagen,
 En mijn lonken dien ic schoot, in schaemroot
 Steelschewijs nae u ginck laghen.

Ic schreef dicwijls met mijn hant, in het zant,
 Daer ick u oock op sach letten,
 Coridon van Liefde blind// dapper mint,
 Dorst Lutier niet meer verpletten.

Meynig dacht ic in mijn sin, dat de min
 Wiens oyt Harders oogen sagen,
 Wel verdiende sulken kroon, voor sijn loon
 Van u schoone hant te dragen.

Slaet u schoone oogjens wreet, op mijn leet,
 En aensiet mijn bitter lijden
 'tVyer dat is nu heel ontdeect, en ontweect
 Slaet het nu aen alle zijden.

'kSie gy op mijn Schaepkens siet, teltse niet
 Die veel minder zijn als d'uwe,
 Soud gy om een schaepken teer, min of meer
 Een so trouwen Harder schuwen?

O sy! daermen liefde soet, kroont om't goet:
 Daer is trouwigheyt verschoven,
 En dat ongheregelt huys// is met kruys
 En oneenicheyt bestoven.

[Schoone Harderinne]

Op de Wyse: Schoone Harderinne.

Schoone Harderinne,
 Waerom toont ghy u so
 wreet
 Als een Tijgerinne?
 Wanneer deed ic u oyt leet,
 Dat gy also stuer en straf
 Slaet mijn conversacy af?

Gy hebt wel geweten
 Hoe dat ick in al mijn doen
 Stadigh heb gequeten:
 Dus en kan ic niet bevroen
 Wat dat gy doch an my siet

Dat gy aldus van my vliet.

Ick ben geenen dronckert,
Die't verteer by dun of dick
Of oock geenen pronckert,
Dat weet gy so wel als ick:
Waerom toont gy u so hart
Waerom werpt gy my soo
vart?

Of ben van ick leden
V te plomp te boers te grof
Of te boers van zeden?
Of en leef ick niet nae 't hof
Of ben ic te laeg van stam?
Seght my waerom zijt gy
gram?

Wel wat mach u velen,
Kan ic met mijn kakel beck
Nae u sin niet spelen?
't Is voorwaer een kleyn
ghebreck,
Niemant op der aerden leeft
Die ooc geen gebrec en heeft.

Of heb ick geen schijven
Als ghy doet, maect geen
krackeel
'tGoet dat moet hier blijven,
Want ick weet gy zyt mijn
deel,
So my lestmael is geseyd:
Hier om troostme soete meyt

Van een kleyne longen
Diemen dickwels schildert
blint,
Kort en dick gedrongen,
Men noemdt hem Vrouw'
Venus kint,
Desen heeft me dit verklaert
Hierom bit ic schoon bedaert

Dus wilt u versinnen,
en verheft u niet te seer,
Wilt mijn weder Minnen,
'tGoet hebt ghy van Godt
den Heer,

Maer voorwaer het wee-
relts goet
Is niet dan een eb en vloet.

Mocht ic my verwerpen
By dat lieve blanke vleys,

Gy soud u ontfarmen,
'kWet ick sou de eerste reys
Maken dat ghy wesen sou
Ic u man en gy mijn vrou.

Adieu reyn Princesse,
U dienaer blijf ick altijd,
Gy oock mijn Matresse;
Al wort ic nu seer benijt,
't Vwen dienst blijf ic seer ras
Als Pirus Tisbe was.

FINIS.

Van Daphne.

Stem: When Daphne bid from,

DOen Daphne d'overschoone Maeght
 Van Apollo hare vlucht nam ten bosschewaert in
 En van hem snel wiert na gejaecht,
 Hy liep en hy riep vast; o schoone Godin,
 Toeft wat, toeft wat, weest niet verbolgen,
 Ey waerom loopje? jou selven besint,
 Leeuwen, noch Beeren, noch Tygers die volghen,
 Maer 'tis Apollo die u soo besint,
     Wilt u erbarmen// siet
     Acht ghy mijn karmen// niet,
 Laet ghy mijn Godtheyt dan in de ly?
 Hebt deernis o Daphne, hebt deernis met my.

De geen daer ghy soo schuw van vlucht
 Is Harder, noch kinckel die 'tVee hoed of weyt:
 Maer 'tis een Godt die door de lucht
 De gulde glans van zijne stralen uyt spreyt,
 d'Oppersten Iupiter is mijn Heer Vader,
Charos en *Delphos* en *Tenedos* staen
 Tot mijn gebied en bevel allegader,
 Ick ben de Son, en mijn Suster de Maen:
     Kruyden en bloemen// die
     Ick nau te noemen// sie,
     Locken mijn stralen alleen uyt d'Aert,
 Mach u dit niet locken? o schoone bedaert.

Noyt wort ick out, staegh blijf ick iongh,
 Mijn hair en vergrijst noyt, maer blijft even geel,
 En dat mijn stem, wanneer ick songh
 By de negen Musen, en't spel van mijn veel,
 V (o mijn Daphne) mocht komen ter ooren,
 Dat ghy soo langh u loopen eens liet,
 't Sou buyten twijffel u hartje bekooren
 Om my te helpen uyt mijn verdriet;

Och! hoe gerusjes// wou
 Ick dan met kusjes// jou
 Liefjen onthalen, als een Godin:
 Nu Daphnee staet, Daphne hoort doch na mijn min.

Maer 't was om niet wat Phebus riep,
 Want Daphne vloot van hem soo snel als sy kon,
 Waerom hy oock soe schichtig liep,
 Dat hy haer in't loopen ten laetsten verwon:
Penaus, Peneus, Phebus bestormt my,
 Helpt my o Vader, riep Daphne vertsaeght,
 Kuyse Diana komt (bid ick) vervormt ghy
 Stracks dese schoonheyt, verhoort doch u Maeght:
 Want ick wil sterven// eer
 Hy sou verwerven// meer,
 Doot ghy zijt my seer wellekoom,
 En daer mee wert Daphne vervormt in een boom.

Den droeven Phebus bleeck van rou,
 Omhelsde met tranen den lieven Laurier,
 En seyde: O boom, beeld van mijn vrou,
 Blijft altijd jongh, en een vyand van't vier,
 Spartelt en klatert wanneer men u blaed'ren
 Werpt in het vier, doet als Daphnee deet,
 Doen haer het vier van mijn minne wou naed'ren,
 Strijdt dan als Daphnee my weder street:
 Leert hier de Maegden door,
 Als men haer jaegt, het oor
 Nimmer te buygen na geyle lust,
 En daer mee heeft Phebus den boom eens gekust.

[Segt schoone Harderinne// die 'kminne]

Voys: La Princesse Marie.

SEgt schoone Harderinne// die 'kminne
 Voogdesje van mijn pijn:
 Hoe komt dat ghy u sinne
 Afkeerigh toont van mijn?

Laet u mijn droevigh klagen, behagen
 Eer ghy 'tLichaem ontsielt,
 Van een die alle daghen
 Gestadigh voor u knielt.

Segt mijn Goddin wat rede// brengt mede
 Dat gy voor my gaet vlien,
 Als ick u brave leden
 Door't minnen kom bespien?

Eens als gy door weyden, gingt leyden
 V Vee ten Veld-waert in,
 't Welck my inwendich seyde
 De Bode vande Min.

Die mijn door zijn schoon spreken// en smeken,
V stil deed volghen naer:
Tot aende Water-beecken,

Daer ghy my wiert ghewaer.

Daer ghy u hielt verscholen, in holen,
En liet t' onnoosel Vee
In eensaemheyd gaen doolen,
Van d'een op d'ander stee.

Denct vry hoe my het herte, met smerte
Van binnen wiert vervult:
Daer my u Min toe tarten,
Door mijn Trou in gedult.

Nimphje wilt doch dees klachte// betrachte,
Verlost my uyt dees Vlam,
Waer in ick nu moet smachten,
En sterven als een Lam.

'sHertogenboschs en Wesels Victory-Liedt, Stemme: Een gebroken Herte na Godts behagen,&c.

LAntbouwende lieden, komt wilt ons hoorieren,
Die koeyen hantieren, schaep, vercken en ros,
V vastehuys radekens meughdy vercierien:
Maer pooght nu te vieren, met rommelingh los
Nu Wesel is over en 'sHertogenbos,
Versamelt veel hutte getuttery vroegh,
'tSy slonsen lataernen, ouw' duygen van Kaernen,
In't Bos en om Wesel groeyt houts genoegh.

Brant emmers, melckmouten, en nappen die druypen
Brant tobben en kuypen, die lecken ondict,
Brant troggen daer verckens niet konnen uyt-suypen,
Brant hecken die sluypen, en vlonder die swicht,
Brant boomlose manden die laeyen seer licht,
Brant hordens daer bestevaer pelsen op sloegh,
Brant gorige starren, en worn-gate sparren, etc.

Brandt wannen en maten, vol gaten gheminghelt,
Brant daermen mee swingelt, 'tsy hennip of vlas,
Brant jocken daer schaepkens aen waren gestringelt,
Brant fuycken om wringelt, rot, muyse-vals kas,
Ouw' stoelen, ouw' bancken, brant alle dien bras,
Brant wiegen daer besje jou moertje by droegh,
Brant stucken van stoven, warm joffers vol kloven, etc.

Brant vangen-huys korven die kuyckens besluyten,
Brant riemen van schuyten, en berden van kraem,
Brant dor out geboomte met dragende spruyten,
Brant wortels en kluysten, met stuyveling saem,
Brant berry en wagens, rong, dissel en raem,
Brant vlegels en rekels, voor herbergh of kroegh,
Brant schoppen, mitgaders, ou vegende raders, etc.

Brant klicken en klooten, ja trommels en trompen,

Brant sloffende klompen, en hol blocken oock,
 Hoep-stocken, klijf-blocken, oubollige pompen,
 Brant dosen verkrompen, smack boenders ten smoock
 Brant poffend' op-blasers van vier, as, en roock,
 Welcks bijten wel yemant ten huysen uyt-joegh,
 Brant haspels en spillen, ouw'brillen van stillen, etc.

Maer Prinslijck Huysluyden hoe slecht of geslepen
 En brant doch geen Schepen, sluys, huysen noch bedt,
 Noch springstoc, noch bierboom, maer hout u begrepen
 Om blijven ontnepen, uyt Spangiaerdens net:
 Los branden wilt liever een Roer of Musquet,
 Beschermend' u Ackers, Paert, Eg ende Ploegh,
 Tot Heerschappers glory, voor dese victory:
 In't Bos en om Wesel groeyt *Liefde genoegh*.

[Adieu Haerlem schoone Stede]

Stem: Al myn droefheyte moet, &c.

Adieu Haerlem schoone Stede
 Wilt vermaert, en seer playsant,
 Daer elck mach leven in vrede
 Naer zijn lusten Triumphant;
 Adieu Vrienden alghelijcke
 Willet doch nemen in't goe,
 Dat ick dus van Haerlem strijcke:
 Want ick ben de weelde moe.

Adieu Vader, ende Moeder,
 Om te trecken heb ick lust:
 Godt den Heer is mijn behoeder,
 Daerom weest niet ongherust;
 Adieu Broeders groot en kleene
 En Susters, leeft als de vroe,
 Adieu mijn maets alghemeene,
 Want ick ben de weelde moe.

Adieu Hans Hovijn verheven,
 Adieu Francoys Soete fijn,
 Joost van Neste daer beneven
 En Ioris Vermeers devijn;
 Dat ick dus van hier vertrecke
 Is van weelden dat ick 't doe,
 Adieu mijn maets, Hans van Necke, etc.

Adieu Hans Meeuwels ydoone,
 Adieu oock Hans Beerenaert,
 Vincent Goemaer, en Hans Boone,
 Adieu oock Nijs Everaert,
 Jaques Henry-block eendrachtigh,

Armoede staet my nu toe,
Armoede ben ick deel deelachtich, Want etc.

Adieu Hans de Smet eerweerdigh,
Adieu Hans Huyvetter oock,
En Francoys Veraer erpeerdigh,
Adieu Abraham de Croock
En Guilliaem Geys ghepresen,
Van Weelde dwinght my de schoe,
Adieu mijn Maets uytgelesen, want etc.

Adieu longhmans goedertierigh
Die hier niet en zift ghenamt,
Adieu Dochters seer manierigh,
Wilt leven ghelijck t betaemt,
Adieu Maets aen alle zijden
Armoe wort my een Roe:
Om my daer mee te kastijden, Want etc.

Prince mijn Vrienden loyaligh,
En mijn lieve Maets minjoot
Een geluckigh leven saligh
Wensch ick u uyt Liefden groot;
Dit Liedt moest ick u noch schincken,
Al had ick het met den bloe
Moeten schrijven sonder mincken, etc.

Liedeken, ghesonghen in't Spel van 't beleggh van Haerlem,

Voyse: Hoe wonderlijck, etc.

GEen smert en duert des Menschen ronde tijt,
Soo blijft geen leyd oock eeuwich ongewroken,
Geen gul gemoet, of 't wort van d'oude tijt
Vermorselt, en als krachteloos verbroken.

luycht nu met ons verlostte Borgery,
'tGetraent (daer in ghy dus lang geswommen,
Van wegen d'onlijdlijcke slaverny)
Is voor Gods Throon ten Hemel op geklommen.

De vreemdelingh die hier zijn Vaderlant
Nu weder vind, en magh zijn Ziel bewaren,
Ten Offer brengt 'tgoet-jonstigh Ingewant,
Voor d'Overheyd, op dankbaerheyds Altaren.

Der Vorsten die met een gebogen Erm,
Ons Vaderlant, voor ons en onse kind'ren,
Genomen hebben in haer goet bescherm;
Goet voorneem wilt door onwil niet verhind'ren.

Doch Godt voor al gestadelijcken looft,
 En bid voor 'sLants soo dier gekochte Vryheyd,
 Betaelt voor langh, met meenich Hollants Hoofd,
 Werckt niet dat die door twist van uwe zy scheyt.

Des blijft te vreed', het nutste middel wis
 Hout vast in een u Pijlen dicht geslooten,
 En wie hier af de rust-verstoorder is
 Die wilt met macht ten lande heen uyt-stooten.

Liefd' bovenal. Oeff'ningh leer u.

[Sal ick noch langher in heete tranen]

Voys: Soud ick mijn Paerde.

SAl ick noch langher in heete tranen,
 Getuygen van mijn harts verdriet?
 Mijn droevigh aenschijn moet te bane:
 Sonder dat ghy myn hulpe biet,
 Sal mijn jonck hart// smooren in smart?
 Sal mijn jonc hart in sijnen brant vergaen
 Eer de Tong sijn lijden sal doen verstaen?

Twee laren sijnder nu al verstreecken
 Dat ick om u verteer mijn bloet:
 Ick heb u dickmael wel gheleecken,
 By een wel-ruyckend Roosje soet:
 En dat met pijn// gepluckt moet zijn,
 En dat int eerst sijn scherpe doornen toont
 Maer in het leste lieffelijcken loont.

Doen ick u eerst begon te Minnen,
 Doen waert gy maer een knopjen groen:
 'tWelck door de Son eerst sou beginnen
 Zijn Purper Bladeren op te doen:
 En dat ontsloot,
 Meer Groen als Root,
 'tWas my een vreught als ick't somwijl aensagh,
 Hoe een rijp hart in haren boesem lach.

Nu is u Roosken al ontloken,
 Den Haeghschen Tuyn tot een cieraet,
 Den Hemel milt heeft u begoten
 Met deught en schoonheyd delicaet:
 Het schoon ontluyckt// is tijt gepluckt,
 Maer wat baet my dat gy in schoonheyd
 Bloeyt?
 Met u schoon Lief is mijn lonck hart vermoeyt.

Ick heb ghewacht na u ontluycken
 Niet sonder diepe hoope swaer:
 Om u Roosken noch eens te plucken,
 De tijdt viel my wel duysent laer:
 Maer nu u blaen// meest zijn ontdaen,
 Nu het alleen aen u goetheyt ghebreeckt
 Voel ic hoe schaerp dat uwen doren steeckt.

Voorwaer ick vind my heel bedrogen,
 Doen ick u aenschijn klaer aensagh,
 En met schaemroot wert ick doortogen
 Doen ghy my saeght heel onverdacht:
 Ick dacht wist gy, wat dat ic ly,
 Ic dacht dat gy 'twel uyt men voorhoofd saegt
 Hoe mijn jonc hart u altijt liefde draegt.

Adieu Princes, ick hoop te sterven
 In mijne leught, noch vars bedout,
 Dat waer de dootd te mogen erven,
 De vreughde die ghy mijn onthout:
 Als ick ben doot// door liefde groot,
 Als ick ben doot, so denckt in uwen sin,
 Of ick't verdien om dat ick u bemin.

't Belegch Voor Haerlem, Anno 1572.

Singht op de Wijse: *Van den slagch van Dueren.*

O Godt van Hemelrijcke
 Siet doch neder in't Aertsche dal,
 Op u kind'ren alghelijcke,
 Die bedruckt zijn over al,
 Al van Duc d'Alba met wreeden geschal,

Hy vervolght de Christenen groot en smal,
 Voor Haerlem buyten de Stede,
 Daer leyd hy met groote onvrede.

Duc d'alve sond drie Posten getrouwe
 Voor Haerlem die Stede vailjant,
 Of sy de Stadt opgeven wouwen
 Van 's Coninghs wegen in zijner hant,
 Of wy eyssen de Stadt te swaert en te brant
 Soo wy die winnen met stormender hant,
 En salder niemant houden zijn leven,
 Wilt u in onse genade leven.

Doen sprack een borger van waerden
 Wij hebben wel van zijn genade gehoord,
 Al van die schaem'le borgers van Naerden
 Die zijn soo deerelijck vermoort,
 Mans, vrouwen, kinders, men sloeghse al doot,
 De borgers van Zutphen deden open de poort,
 Men woud'se in genaed' ontfangen,
 Maer zijn doot geslagen en gehangen.

De stadt wy niet opgeven
 Sprack den Oversten Luytenant,
 Wij willense bewaren van 's Coninghs wegghen,
 En geven ons in Godes hant,
 Ghy wilt den Coningh verderven zijn Lant,
 Vermoorden de Luyden aen elcken kant,
 Met kruyt en loot wy u verwachten,
 Van honger sult ghy ons niet versmachten.

Doe schooten sy wel seven dagen
 Op Haerlem met groot geweld,
 Cartouwen en dubbele Slangen
 Hebben sy na de Mueren gestelt:
 Maer die van Haerlem schoten lustigh in't velt,
 Sy hebben soo meenigen Ruyter gevelt,
 En soo meenigen Spangiaert geschoten,
 't Welck den Colonel heeft verdrotten.

Men sach Haerlem bestormen,
 De Spangiaerts vielen met macht daer an,
 Daer lagen soo veel in't velt gestorven,
 Viermael zijne geslagen daer van,
 Want die vrouwen quamen soo stoutelijck an,
 Met steenen, peck-repen, vier ende vlam
 Wierpende de Spangiaerts van de mueren,
 Dat sy kreten als leelijcke Dieren.

Doen sy den lesten strom verlooren
 Bleeffer acht hondert doot en gewont,
 De Spangiaerts schudden haer ooren
 Gelijck als eenen Water-hont:
 Zy traden haer geweer met voeten terstont,
 En riepen met tyranniger gront
 Is Godt een Luthriaen geworden?

Doch sy d'onnoosle niet konden vermoorden.

Sestien vaendels knecht en getrouwe,
Waren te Haerlem binnen gewent,
Noch twee vendels gemonsterde vrouwen,

Hebben soo meenigen Spangiaert geschent,
 In't stormen deden sy groot gewelt,
 Zy droegen dat Vaendelijc als een Helt,
 Soo lustelijck in haer handen,
 Den Duc d' Alba t'zijnder schanden.

Die van Haerlem (wilt hooren)
 Hebben twee Poorten wijt open gedaen,
 Als of sy't gaven verlooren,
 Dat hebben die Spangiaerts verstaen,
 Die Cornel riep: loop an, loop an,
 Nu slaet al doot, spaert vrou noch man,
 Wantsy hebben't verlooren gegeven,
 En laet de Kinders in de wiege niet leven.

De Spangiaerts zijn voort geloopt
 Om te vermoorden dat Christen bloet:
 Een loose brugge was binnen de poorte,
 Die brack in met al dat Spaense gebroet,
 Daer bleeff wel ses hondert doot,
 Misericordia riepen sy kleyn en groot:
 Doen de achterste dit verstonden,
 Daer was geen Kar aen haer aers gebonden.

Doen zijn die van Haerlem uyt getogen,
 Met een soo euvelen moet,
 Zy hebben soo fellijck geslaghen
 Dat sy ginghen door haer bloet,
 Die Spaense Cornel die bleef daer doot,
 Met veel Soldaten en Capiteynen groot,
 Godt heeft haer victory gegeven,
 Noch hebben sy 'tgeschut na Haerlem gedreven.

Ach wy arme Duc d'Albes Knechten
 Sterven hier van armoede groot,
 Hoe souden wy konnen gevechten?
 Hier lechter alsoo veele doot,
 'tIs al pots lijden, pots martel, aen elcken oort,
 Heeft ons de Duyvel in Hollant gebrocht?
 Och, ten helpt pijpen noch trommen,
 Als de Hollanders beginnen te komen.

Een Borger van Haerlem gepresen
 Heeft in Duc d'Albes Leger gevoert
 Vijftien Hollandse gevalschte Keesen,
 Die daer af aten die bleven al doot:
 Een Spangiaert vraeghden hem metter spoet
 Van waer brengh dy dees Kaesen goet?
 Van Amsterdam mijn goede Signore,
 De Spangiaert sprack: wilt ons 't Amsterdam voeren

't Gebeurden des avonts late
 Wilden de Spangiaerts schampen daer van,
 Daer quamen seven Spaense soldaten
 Die dwongen den goeden man,
 Dat hyse most voeren na Amsterdam,

Die twee hadden goude ketens an,
Den Voerman heeft een mijl of twee om gereden,
Sy brochse te Haerlem binnen der stede.

Doen sy te Haerlem quamen,

De vrouwen riepen al even dol,
 Hier komen seven Heylige mannen,
 'tIsseffeen een Galge vol,
 De Spangiaerts kregen soo meenigen sol,
 Sy schudden haers aers, sy krauden haer bol,
 Des morgens sachmense hangen proncken,
 De borgers den Voerman een goude keten schonken.

Oorlof ghy Christenen verheven,
 Bid voor ons Hollanders kleyn en groot,
 Dat ons Godt victory wil geven
 Tegen onse vyanden verwoet,
 Wy willen nu strijden tot in de doot,
 Al sterven wy dan om Godes woort
 Soo bidden wy dan Christum gepresen
 Dat hy ons Ziel wil genadigh wesen.

Galatheaes onschult aen haren *Beminden Tirses,*

Op de Wijse: N E S C I O .

VERwondert u doch Tirsis niet
 Dat gy geen antwoord van my siet
 Mijn swack vernuft: n 'ome Pen,
 Maeckt dat ick het niet doen en ken,
 En beelt sulcks niet voor wreetheyt uyt
 'tWelck uyt een ware slechtheyd spruyt,
 Balou, balou, balou, balou, balou,
 Balou, balou, balou, balou, balou.

Beleefden Harder, danckbaerheyt
 Toon ick, voor u gheneghenheyt:
 Ick my int minst niet waerdigh acht,
 Daerom geen antwoord weer vermacht:
 Ick bidde u, neemt het in't goe,
 En schrijft het mijne slechtheyt toe, etc.

Voort heb ick niet te schrijven meer,
 Dan dat ick u beveel den Heer,
 Den Heer die onse Schapen hoet,
 Dat niemant haer oyt letsel doet:
 Iae gun u alles wat een Mensch,
 Sou konnen wenschen met een wensch, etc.

Vaert wel goe vrient van Galathee,
 Wien dit vry vaeckerigh ontglee:
 Op uwe dick ghesonden klacht,
 Int midden vande nare Nacht:
 Wanneer ick droef en mat van leen,

Wiert vande doffe slaep bestreen,
Vaert wel, Balou etc.

[Doen ick mijn sin geheel aen Cloris]

Stemme: Heureux le Jour, etc.

DOen ick mijn sin geheel aen Cloris
Had vast ghevoeght,
Doen bevond ick eerst dat Adoris
Ghy my toeloeght,
En door u lachen, en schreyen, en bidden,
My soo verriet,
Dat ick om u mijn lieve Cloris
Int laetste verliet.

Maer naer dat ick haer heb verlaten
En u bemint,
En ghy my nu begint te haeten
Ick eerst bevindt:
Wilt u beraden, bedenct en besiet doch,
Wat dat ghy doet,
Doodt niet die om u heeft verlooren,
Sijn waertste goet.

Of meent ghy dat ick soo sou keeren
Van u mijn sin,
Op dat ghy met u schae soud leeren,
Hoe dat ick min,
'kSweer u byde Boogh, byde Pijl, byde
Koocker, van Venus Kint,
Dat ghy gheen Liefde soo ghestadigh,
Als mijn en vint.

Nu ben ick gelijk een die komt varen,
Van ver uyt Zee:
En die sijn schip brengt door de Baren
Dicht by de Ree:
Ick dacht mijn geluck, mijn geneugt, en
mijn vreughde, was nu na by,
Maer ick sie nu wel dat het noch al
Veer daer van zy.

[Meysjes die met soet ghewelt// nedervelt]

Stemme: *Schoonste Nymphjen in het Wout.*

MEysjes die met soet ghewelt// nedervelt
 Alles onder uwe voeten,
 Leert doch eensjes niet so suer// noch soo stuer
 Vwe Minnaers te ontmoeten.

Pijltjes draegt ghy in u hand// en den brant
 Om ons harten aen te steecken:
 Maer die u de Pijltjes dee// gaf u mee,
 Middel om ons smaert te breecken.

Hoe gebruyckt gy dan alleen, steeds hetgeen
 Onse Sieltjes doet versticken?
 Dieje quest met u geweer// wilt die weer gaen
 Met u lieve gunst verquicken.

Neemt u lusten daer niet aen// dat wy
 Als van u Fenijn vergeven,
 Laet, terwijl het staet en groeyt// end'en bloeyt
 'tBlompje plucken van u leven.

Denct niet dat den lieven geur, en couleur
 Van u bloosend' Roode Wanghen,
 V altijd sal blijven by// soo langh ghy
 Vwe Vruchjes noch laet hanghen.

Leert doch aen den Eglantier//
 Hoe wy hier
 Dickwils nae zijn reuck verlanghen:
 Valt niet al syn blom-cieraet als hy laet
 Blijft aen zijnen Distel hanghen?

Meysjes zijn een Hof gelijk, die seer rijck
 Is beplant met lieve Bloemen:
 So lang als de schoone blaen, daer in staen,
 Salmen die genoeghlijck noemen.

Maer so haest de Lenten soet, henen spoet
 En de Roosjes vast verleppen,
 Salmen vander bloemen lof// en den Hof
 Naulijcks yemand hooren reppen.

So langht 'tMinne-vyertje kruypt,
 Straelt en stuypt
 Uyt de ooghjes van de Vrouwen,
 Wil de soete lieve Min// tot haer in,
 En zijn wooningh by haer houwen.

Maer wanneer de bitse nijd vanden tijd,
Hare schoonheyd heeft ghenomen,
Gaet de liefde in't gemeen // schuyven heen,
En vergeet weerom te komen.

Ware Rijckdom,

Voys: Wat baet der Nijders argelist

IN dien de rijckdom maeckt gerust,
Of saligheydt brengt aen de Menschen,
Soo Rijckdom pijn kranckheyt blust,
Of wijsheyt geeft; men salse wenschen,
Maer Rijckdom brengt den Mensch verdriet,
Dus ist de ware Rijckdom niet.

Dees Rijckdom stapelt schat en goet,
En soeckt Palleysen, eer en staten,
De ware Rijckdom is 't gemoet,
Dat vreedsaem is, in als gelaten:
'tZy oock hoe Godt zijn saken voeght,
Hy leeft gerust, en wel vernoeght.

Soo Rijckdom brengt gesontheyt aen
Most Alexanders leven dueren,
Maer hy treet al op eenen baen:
De rijcke moeten't mee besueren:
Dees rijckdom is te krancken riet,
Dus ist de ware Rijckdom niet

'tSchijnt heerlijk als men is geciert
Met Peerlen, gout, en zijde kleeren:
Met koets'en pracht waer mee men swiert,
Met groote sleep van hoofsche Heeren,
Met wapens, stam en oud geslacht,
Doch ware Rijckdom dit veracht.

Soo oock't bancket u prachtigh schijnt,
Van leckerny, wijn en sucaden,
Gelooftet vry, dees smaeck verdwijnt,
Soo haest de mensch is overladen:
Een sobre dis en matigh goet
Brenghet ware rijckdom in't gemoet.

Indien de alderbraafste kroon,
(De rijckdom van Gods-dienstighheden)
Niet heeft den alderhooghsten toon,
Soo heeft de Rijckdom krancke reden:
Dees Rijckdom is maer ydelheyd,
Hoe schoon oock dat haer glants u vleyd.

De rijckdom is een zegen Godts,
Maer sonder Godt soo isse deerlijck,
Vol hovaerdye isse spots,
Maer ware Rijckdom die is heerlijk:

Die is te vreen met haer genot,
En danckt den Heer van 't overschot.

Samen-spraeck, tussen Ouderdom en leught.

Stem: Nu leef ick in 't verdriet, &c.

O.

Boose domme leught,
Hoe leeft gy so verblint
Dat ge in't quaet verheugt
En't goede niet bemint?
Het sal u wesen leet
Als gy voor 't oordeel staet:
Maer dan, maer dan, maer
dan,
Sal 't wesen veel te laet.

I.

Segt Ouderdom waer
deur
Dat ghy my soo versmaet?
Ghy brengt my in getreur,
En segt van my veel quaet:
Laet my doch hooren eens,
De oorsaeck of waerom,
Dat ick, dat ick, dat ick,
Boos ben ende oock dom.

O.

Vol dertelheyt seer boos
Leeft ghy onghemaniert:
Vol hoovaerdy Godtloos
En meer quaet gy hantiert
't Schijnt dat ghy niet en
denckt
Op Christum of zijn Leer,
Meent gy, meent gy, meent
ghy,
Te sterven nimmermeer?

I.

Neen, ic dat niet en meen
Waer ick soo Oudt als gy,
Ick soude wel bereen,
Al om te sterven my:
Maer ick ben jonc en sterck
'k En sal noch sterven niet,
Daerom, daerom, daerom,
Maeck ic nu geen verdriet.

O.

O leught u niet te seer
Verlaet op u lonckheydt,

Want als 't belieft den Heer
Ghy haest ter neder leydt;
Ghelijck als een Blom
Hier heden bloeyt seer moy,
En die, en die, en die,
Morgen vergaet als Hooy.

I.

't Is waer soo gy vertelt
Ons leven is onwis,
Gelijck een bloem op't Velt
Die seer haest vergaen is:

Maer soude ick altoos,
 Daerom peynsen soo veel?
 Mijn vreught, mijn vreugt,
     mijn vreught,
 Soude verdwijnen heel.

O.

Gy zijt verblint voor-
     waer,
 Door't achterdencken kleen,
 't Sal u leet zijn hier naer
 Wilt ghy van 't quaedt niet
     scheen:
 Want Godt die sal u dan,
 In die eeuwighe pijn,
 Daer sal, daer sal, daer sal,
 Knersing der Tanden zijn.

I.

Ick wil my nu voortaan
 Tot goet bereyden wel:
 Om niet te moeten gaen
 Al in die pijn fel:
 Ick worde seer bedroeft,
 Als ick dat over peys,
 Adieu, adieu, adieu,
 Tot op een ander reys:

O.

Oorlof leugt en wilt
     doch
 Niet vertrecken het goet,
 En wilt niet beyden noch
 Maer terstont boete doet:
 Bereydt u nu tot deught
 Ende het quade mijdt,
 Soo sult, soo sult, soo sult,
 Ghy eewigh zijn verblijt.

[leugt laet vreugt nu blijcken]

Stemme: *Die reyn Liefde vierigh.*

Leugt laet vreugt nu blijcken:
 Phebus heeft met macht
 Boream doen wijcken,
 Dies de Lenten licht,
 Siende oock des kouden
 Winters'fel bedwanck// te niet,
 Daerom in de Wouden
 Den Victory sanck// geschiet.

Iuno heeft den Gordel
Van Venus ontleent,
Iupiter tot voordeel
Is met haer vereent,
Vesta nae 't betamen
Doet op haren wijden// schoot,
Dies de Nimphen t'samen
Leven in verblijden// groot.

Driades Godinnen
Worden nieuw ghekroont,
In't bewijs van Minnen
Tot Adonis toont,
Venus soet van wesen
Haer bloedt aen de Roosen// roodt,
Al dede Mars desen
Lijden een soo boosen// doodt.

Faunen en Silvanen
Hebben wilde vreught,
Verse koele Tranen
Lieflijck en vol deught:
D'alderschoonste Flora
Des morghens ontfanghen// doet
Als de schoon Aurora
Komt met roode Wanghen// soet.

Zyphir Aura mede
Blasen koeltjes uyt,

Napeen hebben vrede
 Met ghebloemt en kruyd:
 En de Borne Morren
 Loopen af de steenen// langhst,
 Voor Phetons verdorren
 En is nu oock gheenen// anghst.

Philomela kele
 Hoortmen nacht en dagh,
 Echo volght soo vele
 Als zy immers magh,
 In Bosschen en Rotsen
 Men haer doen het beste// hoort,
 Stemme nae te botsen
 Zy houdt gaerne 't leste// woordt.

Ceres drijft en varet
 Met haer groen ghewas,
 Op het Veldt al waret
 Den Nephtunus plas:
 En Eolus Knapen
 Als broodt-droncke Wichten// snel,
 Schijnen vreugt te rapen
 Hier in veel te stichten// spel.

In desen tijt lustigh
 Door Cypris bestier,
 Elck gedient onrustigh
 Voelt der liefden vier:
 Maer begaeft met reden
 Mensch u wel te letten// staet
 In oprechte zeden
 T'houden vast aen wet en// maet.

Denckt hoe dat veel blomen
 Door verliefde jeugt
 Zijn te voorschijn komen:
 Dus ghy leeren meugt
 V gedachten wennen,
 Want u oock gegeven wort
 Door't gebloemt te kennen,
 't Voorspel van u leven// kort.

So Poëten singen
 Liefd' is blind en mal,
 Sy is yders dingen,
 Sy verwind het al,
 Maer is ongestadigh,
 Vol tranen en swaer// gesucht,
 Met veel smerten schadigh,
 Zijnde meest een paer// bevrucht.

Het mocht den Cupido
 Wel vervloecken seer,
 Ariadne, Dido,
 En veel duysent meer,

Die door ontgetrouwe
Minnaers, vol bedrogh// en list,
Komen zijn in rouwe,
't Welck niet al oock noch// en mist.

Edel reyn Princessen,
Vry van hart en mont,
D'alderbeste lessen
Die ghy leeren kont,
Weest altijd voorsichtigh
Blijft van Heymnes beter// vry,
Sonder trouwen, lichtigh,
Als het laten beter// zy.

[Pronckje van dees Maeghden]

Stemme *Phillis* schoonste *Phillis*.

C

*P*Ronckje van dees Maeghden
Heyl moet u ontmoeten:
Dus in't flickerent daghen
Met ghesangh te groeten,
Nu soo selje boeten
Hier in't bedouwde Gras,
De schulde// die'k dulde
Om reden// lest leden
Doe 'k by u was.

G.

Coridon ey stille,
Wat sal du doch wesen?
Waer toe dese grille?

Laet my Kruydtjens lesen.

C.

Nimphje ick waer ghenesen,
Ghy my een kus toe-liet;

C.

Gaet vanme// wilt anme
Roo-kaecken// niet raecken,
Ten lust my niet.

Zy dy graech om kussen?
Dat's soeckt u beminde,
Die sal't vier wel blussen,
Gaet aen geene Linde,
Daer sult ghy haer vinden
Pluckende 't Lauwerlof,
Prijst die// bewijst die
De smarte// uws harte,
Treet van my of.

C.

Straffe Galathea,
Rondt als Noorden-klippen:

G.

Om dat ick niet ree stae
V te bieden mijn Lippen
Coridon mijn slippen
Laet los, schaemt ghy u niet?
V smeecken// schoon spreken,
Noch loncken, ontfoncken,
Mijn boesem niet.

C.

Waer ick een Amintas
'k Sou wel kusjens krijghen:
O die soo bemint was,

G.

Wilt daer vry van swijghen.

C.

'K sie een bloosje stijghen
In 't hooge voor-hoofd blanck,

G.

O Harder// loopt harder
Dit lellen, en quellen,
Weet ick u, geen danck.

C.

Al mijn soet bejeghen
Ghelt hier niet met allen.

G.

Gaet vry uwe wegen,
Wat beduyt dit mallen?
'K hebbe gheen ghevallen
Aen u Lief kosery,
V Koeyen// die loeyen
V Rammen, en Lammen,
Siet wat haer zy.

Ghy hoort u te schamen
Sulcks een Nymph te verghen,
Met versierde namen,
Schaem-root my te terghen

C.

Galathe verberghen
Wilt u ontstelden sin,
't Lichte// Gesichte
Uw's Ooghen// vermoghen
Veel, aerdsche Goddin.

G.

Sou mijn oogens luyster
V het hart ontfoncken,
'k Wenstese liever duyster
Dat se nimmer bloncken:
Coridon beschoncken
Is met een vremde lust,
Laet my, en gaet gy
V soete, te moete,
En gunt my rust.

[Om lalously te schouwen]***Voyse Den Heer die moet, &c.***

OM lalously te schouwen
Sult ghy weten hoe
Cephalis quam in rouwe,
Dat bengde doe,
Procris zijn lief
Die hy Trouw had ghesworen,
Die door nijders ong'rief
Mistroostigh ginck verlooren

Cephalis nae't ghewaghen:
Of Deliaes waert,
Ginck daghelijcks uyt laghen
Sonder Hondt of Paert,
In een Bosschagie dicht
Tot loopen hy hem snelde,

Daer hy met zijnen Schicht
Menich Wildt neder velde.

Vermoeyt zijnd' in 't ghemeene
Van laghen, hy quam
In een lommer alleene,
Hy zijn ruste nam:
En hy riep tot den Windt,
Komt en wilt my verkoelen,
Aurora Lief bemindt
Laet my solaes ghevoelen.

Eenen Quidam verstecken
In den Bossche lagh,
Cephalis hoord' hy spreken
Die hy niet en sagh,
Meenende dat hy
Met Aura in't secrete,
Alleen boeleerde vry
Dede Procris de wete.

Procris gantsch vol onwaerden
Hoorden dit bedrijf,
Viel in onmacht ter Aerden,
Wee! my arrem Wijf,
Sal ick in't gepijn
Van mijn Lief met geschille:
Aldus verstooten zijn,
Al om een anders wille?

Cephalis met verlanghen
T'huys komende daer,
Al wat hy had ghevanghen
Brocht hy Procris, maer
Zy nam voor haer siet,
Van dese loose lage
Hem te seggen niet,
Voor dat sy't selve sage.

Des morgens vroeg als 't paste
Cephalus vermaert,
Nam zijnen schilt en raste
Hem ten Bossche waert,
En Procris zijn Lief
Quam daer den Quidam seyde,
Secretet als een Dief
Cephalus sy verbeyde.

Cephalus als te voren,
Nae gewoonte sprack:
Komt Aura Lief verkoren
Ghy zijt mijn ghemack:
Dit werdt haest verstaen
Van Procris die 't besuchte,
Roerende in de blaen
Maeckte eenigh gheruchte.

Cephalus meen de puere
't Was een Dier dat liep,
Schiend' op avontuere
Amy! dat sy riep,
Daer sagh hy terstont
Zijn lief liggen in smerte,
Doodelick ghewont
Met den Schicht in haer herte.

Hem docht als Man weemoedig
Dat zijn herte brack,
Als hy den Schicht seer bloedigh
Uyt haer wonde track,
Maer als sy de sin
Van haer komste verhaelde,
Verstont hy datse in,
Den naem van Aura dwaelde.

Om t' kussen hy hem wende
Wie 't benijde loos,
In zijne Armen ende
Zij haer leven broos, Al dit lijden benout,
't Aensien heeft hem verdrotten,
Noyt lagher in het Wout
Heeft leeder wilt gheschoten.

Prince door 't licht ghelooven
Quam dit ongheval,
Laet u doch niet verdooven
Zijt gewaerschout al:
Om te benijden fel,
't Fenijn der quader Tonghen,
Dient dit Liedeken wel
Dickmael van ons ghesonghen.

[Deughtrijcke Harderin// die in]

Stemme: Basette Alckmaer.

DEughtrijcke Harderin// die in
 Mijn vrye Borst u Minne-vier
 ontstaect,
 Ghy weet hoe dat mijn hart// met smart
 O Silvia! nae uwe gunste haect;
 Segt eens waerom zijt ghy
 Soo strafjes teghen my?
 Ick soeck niet anders dan u eer,
 Ic soec in u lust, mijn heyl, en mijn rust,
 Wat wilje doch meer?

Waeromme weyghert ghy// doch my
 Te weyden uwe Schaepjes byde mijn?
 Ick salje trouwlijck voen// en hoen,
 Daer d'alder soetste Tijm en Heyde zijn,
 En drencken op haer tijdt,
 En passen op met vlijt,
 Dat haer gheen onghemack en deer,
 En houden goe wacht,
 By daegh en by nacht, Wat wilje, etc.

Daer is geen Wolf int wout// so stout,
 Hoe grijs, hoe bars, hoe vinnigh dat hy
 Hoe hy van honger giert, en tiert,
 Hoe wijt, hoe hol hy't keelgat open spart,
 Die't kleynste Lam van al
 Misdoen of bijten sal:
 'k Sal stellen voor u Schapen teer,
 Mijn lijf, en mijn goedt,
 Mijn leven en bloedt, Wat wilje, etc.

V onbevleekte deughd, en leughd,
 V gaven, die den Hemel op u giet:
 Sal ick op't Veld altijd// met vlijt
 Verbreyden op mijn dun gesneden Riet,
 'k Sal op mijn Harders Fluyt
 V deughden krijten uyt,
 Dat van u lof, u roem, u eer, het vrolijcke hout
 Sal spreecken in't wout, Wat wilje, etc.

Of seght my eens int kort, wat schort
 Gy op my weet, waerom gy my vsmaet?

Ben ick te jongh, te oudt, te koudt,
 Te heet, te slecht, te leelijck van ghelaet?
 'k Heb mijn ghesonde Leen,
 Ick kuche noch ick steen,
 Ick heb geen leemte, sieckt, noch seer,
 Of qualijck ter gangh, Wat wilje, etc.

Of smaet ghy my om dat// u schat,
 En tal van schapen meer is als het mijn?
 Och! daerment koopen moet// om goet,
 Daer kan de Liefde noyt oprechtig zijn,
 Daer't goet de Herten bint,
 Men selden Liefde vint:
 't Is eerlijck daer 'kmy me geneer,
 Ick ben wel te vreen,
 Ick lors noch ick leen// Wat wilje, etc.

Of vreest ghy dat mijn Trou// u sou
 Begheven alsser eens een buy op quam?
 Och neen! het Schaepjen teer// sal eer
 Vergeten 'tlam, dat noch leyt an de mam,
 Eer uwe Coridon, sijn licht, zijn blonde son,
 Sijn Silvia, zijns harts begeer,
 Zijn troost, en zijn raet,
 Ontrouwlijck verlaet, Wat wilje, etc.

Heemsteedse Kermis,

op de Wyse: Fortuyn hoe zijt ghy, etc.

LUytjes ick sel jou verklaren wis
 Luystert toe sonder falen,
 Vande Heemsteetsche Kermis

Hoe de longens Rapen halen,
 Inne de boere wijven, binnen dan so ontstelt,
 Sy doenen niet dan kijven
 Flucx uyt mijn Rape-velt,
 Ghy longhers, die staen gapen:
 longhers gaet doch uyt mijn Rapen.

Aechje wiert schier eens uyt haer sin
 Dat de longhers bleven plocken,
 Stracks quam daer noch een aer Boerin
 De Weeu van Knelis Rocken,
 Al quamen sy met stocken
 lae de longhers bleven staen,
 Claes seyde wat de pocken
 Helpt de longhers hier van daen,
 Staets' uyt 't is mijn believeen,
 Wt het velt gy Raepe-dieven.

Claes die hoorde al dit spul
 Van deuse hoop Rabauwen,
 Claes die tierde gelijcke dul,
 Sen konden Claes niet houwen,
 Och! Claes dee niet dan grouwen
 Hy vloecte en hy riep:
 'K selje byget soo krouwen
 Metme Vorck, en metme Swiep,
 En slaen jou om jou lenden,
 la al waer gy mijn bekenden.

Die longhens hadden't Velt beset,
 En stonden in twee hoopen:
 Claes sey een van alle byget,
 Die selt moeten bekoopen,
 Claes die liep al slingeren
 Sen heele veltje ront,
 Claes viel met duym en vingeren
 In een moye Koeye-stront:
 Daer bleef hy legghen vroeten
 In de sloot met bey zijn voeten.

Claes stont op en hy sweech soo stil,
 En wist niet veul te kallen,
 Hy taste en voelde nae sen Bil,
 Was schier uyt lit ghevallen,
 Claes die gingh sonder wachten,
 Verstoort, vergramt heel stout,

En dede al sijn klachten
Aen Schepens ende Schout:
Ghy sult de longhers straffen,
Of ick salder raet in schaffen.

Claesen Kop bleef al even warm
Ongerust en heel t'ondeghen,
Hy heyt op een Ketel alarm,
Heel Heemstee deur ghesleghen,
Daer quamen al de Boeren,
Hooft toe nae mijn bediet,
Heel Heemstee was in roeren,
Op't lest quam malle Piet:
Laet staen jou Rape stelen,
Seyde Kees, Jaep en Ian Krelen.

Adieu ghy Prinslijcke Huysluy
Al die te Heemstee weunen:
Soo wel int Noorden als int Zuy,
Adieu Ian Gerrits, Frans Teunen,
Ghy sult de longhens kleunen
't Eerst dat jese weer krijght:
Of ick maeck noch meer deunen,
Al seyde' ghy Keesje swijcht:
Soo seljet haer afwennen
Eer dat sy jou velt meer schennen.

Refereyn van 't Paerdt.

*MYn hant-werck sulcx als 't is kan my genoeghsaem voeden,
Had ic slechts werckens lust, my seylt bysonder niet:
Nochtans wens is dickwils om groter staet van goeden:
Maer noyt en socht ick luy noch ledig lijf te broeden;
Ten wert oock nimmermeer aen mijn ghelaet bespiet;
Neen, ick wou Aed'ligh, huys, los leven uyt verdriet,
Honden een Paerdt of twee, voor my en goe bekende,
Een Paert dat plaetse vult en dat hem dwingsaem biet,
Geen sulc alst Keyzers paert, 'twelc d'ander al ontrends
Noch geen gelijk die Hengst die Antiochiun schende,
Noch geen van die vier prien die spogen roock en brant:
Wants' aten menschen vlees met haren baes int ende
'Noch geen als Buchesal den Macedoonschen quant,
Noch 't Paert dat vlieghe kost over water en Lant,
Hoewel dat een kloeck helt een draec niet verheerde;
Ic wenschet nochtans niet, maer slechts een na mijn hart
Ic wou't Paert springen doen dat zijn oogen verkeerde.*

Ia, had ick macht en plaets om koopen oorlogieren,

Ic kocht het schoonste peert dat krijgsman heeft of derft
 Indien 't bruynehoornig waer, en had om zijn verciere
 De Slegfels wel ghepast, natuerlijck aenghe-erft:
 De voorste Beenen rang, de Knyen wel sterck generft,
 De Borst en 'tachter kruys, breet sou ic hebben willen,
 De lanckten en den Hals vol voukens diep ghekerft,
 En langs zijn Ruggebeen een striep, en sou niet schillen
 Op zijn kleyn mager hoofd Oorkens die altijd drillen,
 De Neusgaten vol roock, en d' Oogen klaer en groot,
 Met eenen dicken staert, ghestruyckt in huysen Billen,
 'tMaen en Staerthayr gekruyt, en voort al kael en bloot
 Ey waert dan Appelgraeu, as-verwig of bruyne root,
 En van beschrijden sacht, en dat niet licht en sleerde,
 Al gingt gelijc den Vaen pronckrijck ten waer geen noot,
 Ic wou 't Paert springen doen dat zijn oogen verkeerde.

Ic acht wel datter zijn die wenschen om t'bekijken,
 't Waer ooc bekijkens waert, derf ick wel doen versmaen:
 Ick sou met soet geluyt mijn jonst hem laten blijcken,
 En streelig metter hant omtrent zijn oorkens strijcken,
 Laten 't so langhst den Koff achter my soetkens gaen/
 Tot ergernis by wat hoogs, daer wou ick't stil doen staen,
 Dan sprong ick hem op't lijf dat hem den Zadel druckte,
 Sprongh hy dan over eynd of woud' van achter slaen,
 Ick sloeg met sweep en spoor tot dat om sincken huckte,
 Al waert soo bitsigh, jae, dat by zijn hayr uyt-pluckte,
 Ick woudeet maecken mat, het moest my geven koop,
 Op nieu gespetet landt ick't metter vaert eens ruckte,
 Deur een ondiep ghedelf, of op eenen Zandt hoop,
 Van daer dan op den draf, van den draf op de loop,
 Van den viervoetsen sprong ick hem met eenen leerde,
 Al sweetet Bloet en sweet meer nats dan seven stoop,
 Ic wou 't Paert springen doen dat zijn oogen verkeerde.

Dit Prins gediensig dier sou ic hem selfs doen quijten,
 Dat elck wel mercken sou dat 't niet en waer verlamt,
 Dat knersseltandigh sou op zijnen Breydel bijten,
 Dat het vyer uyt de straet, ja kegels sou uyt smijten,
 Hem rechtend over eynd' gelijck de krijgsman kampt,
 Niet soeckende dan 't velt, daer d'een den and'ren stampet,
 Tot dat zijn krullig hayr doornachtig waer verheven,
 Dat kinders, wijfs en mans, verschriect en som vergramt
 Ghevallen of ghevlucht in hoecken souden beven;
 Dan past ick lossen toom den dul kop niet te gheven:
 Maer toonen Baes te zijn en maken dat my swicht,
 Ick dwonght dan eenen keer te doen de mijl op seven,
 Dat 't vloogh in een hand-wijl uyt alle mans gesicht,
 Gelijck van stercker hant den snel gevlerckten schicht,
 Tot dat 'tstof en den dorst my en 't Paert schier verheerde
 Dan quam ic soetjes t'huys, en waer by't stal geen licht,
 Ic wou 't Paert springen doen dat zijn oogen verkeerde.

Refereyn van 't goet Wijf.

MYn Wijf is verandert van sinnen noyt blyder man

Zy plach quaedt te zijn nu vind' ickse goedt,
't Houwelijck en heeft my nu niet met allen meer an,

Naer dat 't Wijf bekeert is, nu heb ick moet,
 Daer en sou niemandt ghelooven watse my doet;
 's Ochtens als ick opstae, 't moet zijn vertelt,
 Zy brengt my een schoon Hemdeken metter spoet,
 En al de lobbekens zijn fraey ghestelt,
 Zy nestelt selve mijn koussen op, met liefden ghehelt,
 En bin dat ick my kleede sonder mincken,
 Heeftse met spinnen ghewonnen eenigh ghelt
 Dat geeftse my om te verdrincken,
 Daer zy my maer en plag Cruysen bierken te schincken,
 Zy schenkt my nu goet Engels Bier sonder sneven:
 Alsulck een werck is nu van mijn Wijf bedreven.

Gheen quaetheydt meer in haer Prieelken blaect,
 's Nochtens als ick op-stae ben los van ghetreure
 Voor mijn Mondeken zy ras een kandeelken maect,
 Eet dat tegen de quade luchten (seghtse) wel ter keure,
 Ick moet alleen eten eer ick gae uytten deure,
 Men plachtse te hooren greynsen en jancken
 Als ick yewers ginck, men greynsde wel een uere;
 Nu seghtse selve, Man sonder verkranken
 Gaet verscherpt uwen sin, wilt erghens gaen bancken,
 En al sat ick heels daghen lanck in de Taveerne,
 't Is haer seer bedanckelijck, noyt beter rancken,
 En snachts komt zy niet meer achter metten lanteerne,
 Al roepe ic 's nachts, laet in wijf, tersont roeptse geerne
 Zij komt in haer Hemdeken met vriendelijck aenkleven
 Alsulck een weerck is nu van mijn Wijf bedreven.

Mijn Wijf plach jeloers te zijn, so ick vernam fijn,
 Spijtigh aelwaerdigh, beroert, misselijck van sinne,
 Al saghse my nu by een ander Vrouwe zy en sou selfs
 niet gram zijn:
 Want zy betrouwt my seer wel 't elcken beginne,
 En ick hebbe immers nu een deughdelijcke minne,
 Zy plach quaedt van my te seggen 't allen plecken,
 Nu segtse alomme deugt van my tot mijnen gewinne,
 Zy en magh niet een contrari woordt van my hooren
 vertrecken,
 Heur mont is genesen, zy is niet meer quaet van becken,
 Als ic mijnen nieuwen mantel maecte sonder vertragen,
 Daer moest wel een vierendeel fluweel staen inden necke
 Draget sulcken man niet, (seyt zy) wie sal 't dragen?
 Zy reet my alle dagen wat leckers, nu mag ic niet klagen
 Kieckens, gedopte Eyeren, ofte Schievekens gewreven,
 Alsulck een werck is nu van mijn Wijf bedreven.

Heur liefde en is t' mywaerts niet verkrompen,
 Snoens als ick gae eten om te maecken goede chiere,
 Zy steect boter in mijn Pap by groote klompen,
 Hola Wijf! (segh ick) wat doet ghy als de fiere?
 lae Man, ick jont u wel, al is de Boter diere:
 En 's avondts als ick t'huys kome, noyt sulck bedrijf,
 Zy brengt my twee Pantoffelen om te sitten by den viere
 En als ick te bedde gae om te slapen stijf,
 Zy vyert mijn Bedde, zy treckt mijn Koussen uyt,

noyt beter Wijf,

Nu ben ick heel mijn droefheydt tot *den* gronde quijt,
 Zy voeght haer alle nachte naer mijnen appetijt,
 En 's nochtens eerse opstaet seghtse lief seer blijde,
 Belieft u wat eer ick van de Sponde schrijde?
 En zy kust my *aen* mijn totgen met vriendelijc aenkleven
 Alsulck een werck is nu van mijn Wijf bedreven.

T'samen-spraeck tusschen Een Koninck ende Harderinne,

Stemme: *On die portot qui vous & un, etc.*

K.

AY! schoone Nymph
 Aensiet een machtigh Coningh,
 Knielt voor u soete Beelt,
 En biet u *aen* syn staet, Rijk en kroning:
 Wt Monarchy geteelt:
 Slechs voor een lieve kus *van* uwe lipjes,
 Vergunt, op dat mijn brant verkoel,
 Vergun dat ick u Borsjes voel
 Haer roode tipjes.

H.

Ick ben een Maeght,
 Een slechte Schaep-Hardresse:
 Mijn Rijckdom is mijn Vee:
 Mijn Ouders out die leerde my een lesse,
 En 'twas haer laetste bee:
 Gedenck, ach! kint waer *van* sijt gesproten
 Siet datje wel u schaepjes hoet,
 Ghy zijt voor Harders opgevoet,
 Niet voor de grooten.

K.

Ic sal u hoofd een gouden kroon opsetten,
 En voeren doen een Staf,

H.

O neen, u kroon die sou mijn eer verpletten,
 En sinken doen int graf,

K.

Mijn groote prael
 Die sal u schandt bedecken,

H.

Och dat behoeden al de Goon,
 Dat ick sou om een Koninghs Kroon
 Mijn eer bevlecken.

K.

In mijnen Throon daer sult gy sijn

En heerlijk munten uyt,

H.

O *neen*, mijn lust int groene velt te leven
 En werden Herders Bruyt,
 En zijn een Coningin van vele schaepjes
 Een dichte Linde is ons Throon,
 Een Roose-crans met Bloemen schoon,
 Pronckt voor de Knaepjes.

K.

Wat geeft u 'tvelt ende dese boom-gewassen?
 Wat gaet gy Harderin
 Des morghens vroegh,
 Voor daegh, door dau, en plassen,
 Streckt liever niet u sin
 Te zijn omringt met Gout, en blanc gepeerelt
 Voort Velt een schoone Marmer-vloer:
 Een Koningh voor een lompen Boer,
 En pronck der Weerelt.

H.

Natuer die heeft, o Vorst doe sy my teelde
 Geen Kroonen toegevoecht,
 En nu fortuyn mijn *geen* gebiet me deelde
 Soo ben ick wel vernoeght,
 En sal opt velt, of int bosschagie wonen,
 In stille rust, en nedricheyt:
 Dus bid ick dat sijn Majesteyt
 Mijn wil verschoonen.

K.

Onnoosle maegt, hoe zijt gy so verstecken
 Van weeldens soet aenschijn?

H.

Sijn Hoogheyt weet
 Eer ick mijn Trouw sou breecken
 Soo straft mijn Godt lupijn,
 Want in mijn hart heb ic een lief vercoren,
 En aen hem die daer doort gheboomt
 Met zijn bewolde Schaepjes koomt:
 Mijn trouw' ghesworen.

K.

Wel gaet en blijft gy boerse herderinne
 Met uwen Boer in't Wout:
 Saeyt, Maeyt en Plant,
 En maeckt u kost te winnen
 Wanneer ghy zijt ghetrouw.

H.

En gaet gy Koninc ic blijf int bosschagie,

Gaet by u Juffers van het Hof,
Versoekt die door u Coninghs lof
Tot snoo Boelagie.

[Ick ginck op eenen morghen]

Stemme: Adieu Lissebon schoone, etc.

Ick ginck op eenen morghen
 Al door den Aerden hout,
 Daer sagh ick onverborghen
 Godts wercken menighfout,
 De vogelen songen en maeckten vreugt,
 De konijntjens liepen in't wilde
 Mijn hert was seer verheught.

Ick sagh daer bloemkens spruyten
 Van veelderley Colour,
 Kruyden goet van virtuyten
 En daer toe soet van geur,
 Ic ginc hem loven, alleen waer deur,
 Zy uyer aerden spruyten
 En staen in haren fleur.

Ick sagh de Duyven hooghe
 Daer voor de Zee ghestelt,
 O Godt, door u vermoge
 Beletten zy 't ghewelt
 Al van de baren woestigh verstoort,
 Ghy hebt gestelt haer palen
 Dat zy niet komen voort.

De duynen waren drooghe,
 Daer by de vruchten groen,
 Dit siende door mijn ooghe
 Dacht ick op dat faysoen:
 't Is immers waer dat den Huys-
 man zaeyt,

Godt moet de wasdom gheven,
Of daer wordt niet ghemaeyt.

Langs Duyn ging ick spancieren,
So voort na Overveen,
En sach na mijn begeeren
Godts wercken groot en kleen:
Erten en Boonen, stonden daer groen,
Oock Tarnw en Rogg' by desen
Om ons daer mee te doen.

Ick sach dat Vlas met Blomen
Dat stont seer fray en net,
Daer 't Lijnwaet af moet komen,
Langhs Duyn soo maectmen 't wit,
Daer uyt loopt water als een fonteyn
Soo datmen 't Garen en 't Laken
Daer maect schoon, wit en reyn.

Ick quam aen een Riviere
Daer men dat Water haelt,
Daermen van brouwt het Biere:
Soo dat het niet en faelt,
Van dat ons dient tot onderhout,
Ick sach de Garst daer groeyen,
Daer men van maect dat Mout.

Ick sach oock met verblijden
Vrouwkens, (dat is ghewis)
Van Santvoort komen rijden,
Nae Haerlem met de Vis,
Al uyt de Zee, seer vers en goet,
Doen loofd'ick Godt den Heere
Daer 't al van komen moet.

Uyt Duyn ben ick ghescheyden,
Daer sach ick seer playsant,
Veel Beesten in der Weyden,
Godt gheeft ons abundant
Boter en Mellick, oock suer en soet:
Oock veelderley Kasen,
't Komt ons in overvloet.

't Is u al onderdanigh
O Heer, wat men hier siet:
Maer den Mensch wederspanigh
En acht u gaven niet,
Noch ooc u woort tot ons ghebrocht,
Door Christum onsen Heere
Die ons soo diere kocht.

Met zijn dierbaren Bloede
Soo Petrus dat beschrijft:
Yder zy op zijn hoede
Wie onghehoorsaem blijft,
Met Toveners sal hy loon ontfaen

Godts Rijck moeten zy derven
Vindt men gheschreven staen.

Mijn tijd ick overleyde
Van mijner leughet aen,
Mijn hart inwendigh schreyde,
Dacht op Christus vermaen:
Wy souden wesen een Vruchtbaer
Ranck,
Hy is den Wijnstock reyne
Voor hem gheven wy stanck.

Wilde Druyven wy draghen
Voor Godt seer onbequaem,
Verslijten onse dagen,
Blameren 's Heeren Naem,
Wat sal dan baten onsen roem?
Die sal voor Godt verstuyven
Ghelijck een Distel-bloem.

Doen loofd ick Godt Almachtig
Van harten seer verkeert,
Want door zijn wercken krachtigh,
Soo heeft hy my gheleert,
Datmen *alleen* moet gehoorsaem zijn
Den gever Alle goeden,
Der Zielen medecijn.

Oudt vijf en-tsestigh laren
Is dit van my gedaen,
Wat zijnder al zee baren
My over 't Hooft ghegaen:
Somtijts wat weelde,
Maer veel verdriet,
Mach ick u Heer behouwen:
Soo acht ick 't min als niet.

Men moet doch al hier laten,
 Wat baet ons gelt of goet?
 Of te zijn hoogh van staten,
 Daer deur komt hooghden moet?
 Dat 't herte van den Heere leyt,
 En als man dan moet sterven,
 So ist te laet beschreyt.

Met ghedult wil ick verbeyden
 Heer Mijnen lesten dagh,
 Ick hoop ghy sult my leyden
 Daer den Rijcken Lazarus sagh,
 Dat's een exempel hier voor gestelt,
 Dan waer mijn Ziel ghenesen,
 't Staet al in u ghewelt.

Oorlof Prince, Godt, Heere,
 Die 't al door goetheydt gheeft:
 Oock Mannen die regeeren
 Met wijsheydt seer beleeft:
 So datmen in steden en dorpen fijn,
 Nu magh met vreden wonen
 En Godt gehoorsaem zijn.

ECHO.

Lief, Lief, waerheen, keer eerder,   veerder,
 Ach hartje dat 's voor my een doode prick,   ick?
 lae ghy, om datje loopt, ey wilt mijn rouw bedecken,   gecken,
 O neen, spot nimmer niet, ick ben met u te vreen,   neen.
 Weer niet, ick bid u blijf, ick lief met hart en sin,   en min,
 Neen meerder dan ghy denckt, blijft by u Lief Eleander,   ander,
 Helaes wie mindt ghy doch? wie magh u ander wesen?   desen,
 'k En sie, dan Lucht noch Aerdt, Wie meent ghy buyten my?   Y,
 Wel jae, ick bid seght op: Hoe is zijn eyghen Naem?   Faem.
 Hoe? mint ghy die voor my, een klapper waer hy gae,   jae,
 Sal hy dan die u lieft, dat's nimmermeer be-erven?   derven,
 'k Gheloof u min als niet, ghy zijt een Leughen-spreker,   seker,
 Wel jae, dat dacht ick oock, dies laet ick u alleen,   al een,
 lae, jae, voorwaer al-een, Echo valschaert na segh soo.   Echo.

Eynde van den Laurier-Krans.

Register, Van 't Eerste Deel van den Haerlemschen Laurier-Krans.

A Is Arathusa quam moe.	3
Als Garun.	11
Als Coridon sagh aen de rey.	7
Amarilli mijn schoone.	7
Als Faustina in de min.	15
Ach treurt nu mijn bedroefde.	32
Alst Boer-voetje speelt niet.	17
Ach schoone Cariclea.	52
B. Bedroefde Harder siet.	20
Bruyloft, bruyloft, keyeren.	37
C. Carileen.	4
Cameniertje, Cameniertje	10
D. De de de de duysent.	13
Dooft nu u stralen bleeke.	27
De sondagh is wel nae mijn.	41
Droeve Princesse	38
Den Coningh der Nacht.	59
E. Ey lieve spaert u Kusjes	61
Ey siet hoe Phillis.	53
F. Florida soo het wesen.	21
Fortuyn o lacy puer.	62
G. Gratieuse Velt-Goddinne	47
Geswinde bode vande min.	54
Ghelijck een Roosje teer.	50
Galathea gheestigh Dier	55
H. Hier by dit Beeckjen.	9
Harderinne.	19
Hoogher Dorisje.	36
Heer hoe kanmen by de Wijn	51
I. Ick min mijn Harder.	34
Ick sucht, ick ween, ick klaegh.	63
K. Komt weemoedige tranen.	12
L. Laura sat lest aen de beeck.	13

Lief ach soete Harderinne.	16
Lest vrijde my een ouwe Vent.	34
Lest vrijde my een Totebel.	35
Lest was ic met mijn Rosemont	60
Lestmael ginck ick op eenen.	56
<i>O.</i> Ou alle vouz.	14
<i>O</i> Droefheyte ongemeen.	49
<i>P.</i> Poliphemus aende strande.	8
Phillis quam Philander tegen.	24
Phillis ick my buyge.	49
<i>R.</i> Rosemont hoort ghy spelen.	28
Rosemond die lach gedoken.	28
Rosenmont hoe ghy vliet.	30
<i>S.</i> So ras als Phillis sagh.	20
Soo, soo, soo, dat magh ick.	23
't Schijnt dat mijn ziertje.	26
Soetje sat een reys te proncken.	31
Sijn wy niet geluckigh.	44
Speelgenootjes die my raen.	40
Silviatje, beste maetje.	39
Seght mijn doch wel soete.	42
Soetste Harderin.	58
<i>T.</i> Tirsis au le bord.	16
Treedt rasjes mijn voeten.	46
<i>V.</i> Verheft u diep ghesucht.	63
<i>W.</i> Wanneer den gulden.	30
Wie loopt hier door de deur.	27
Waerom souden wy niet meugen.	43
Waer vaert ghy Tirsis henen.	43
Waerom ist lief gy my verlaet.	47

Eynde van't Register van't Eerste Deel.

Register, van het Tweede Deel van den Haerlemschen

Lavrier-krans.

A.

ADieu Haerlem Soetendal. 14

Adieu Haerlem schoone Stede 21

Ay schoone Nymph aensiet een. 42

C. Cathrijn die met Diaen ten reye. 6

D. Doen Daphne d' overschoone. 18

Doen ick mijn sin geheel aen Cloris. 28

Deughtrijcke Harderin. 36

E. Echo 46

G. Geen smert en duert. 22

H. Hey tsa lustigh vrolijck wacker. 7

't Hart is my soo seer bekommert. 10

Heer hoe doet ons Bachus rasen. 8

Ha Phebi glans wijck uyt mijn. 9

Hoe legh ick hier in dees ellende. 4

I. Indien de Rijckdom maect. 30

leugt laet vreught nu blijcken. 32

Ick ginck op eenen morghen. 44

L. Lantbouwende Lieden. 20

Luytjes ick selje verklaren wis. 37

M. Meysjes die met soet ghewelt. 29

O. O Kerstnacht schoonder dan de. 3

O Godt van Hemelrijcke. 24

O boose domme leught. 31

Om jealousy te schouwen. 34

P. Pronckje van de Maeghden. 33

R. Refereyn van 't Paerdt. 39

Refereyn van 't goedt Wijf. 40

S. Schoonste Nymphje in het wout. 15

Schoone Harderinne. 16

Silvester in den morghenstondt. 12

Seght schoone Harderinne. 19

Sal ick noch langher in heete tranen.	23
V. Vrymoedigh Man Bacchus.	12
Verwondert u doch Tirsis niet.	27
VV. Wech nu met het Weven.	5

*Eynde van 't Register van 't Tweede
Deel.*